Ing. Aleš HANSLÍK, Ph.D. *www.AlesHanslik.cz*
Vladislava Vančury 424/44, 748 01 Hlučín telefon: 739 064 455 email: Ales.Hanslik@gmail.com IČ: 761 98 928 IDDS: 3wqjcb4

ZAŘÍZENÍ NA EKOLOGICKOU TRANSFORMACI KOMUNÁLNÍHO A JINÉHO TYPU ODPADU NA PRODUKTY K NÁSLEDNÉMU MATERIÁLOVÉMU ČI ENERGETICKÉMU VYUŽITÍ NA BÁZI TECHNOLOGIE ZPLYŇOVÁNÍ

Posudek dle přílohy č. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění

Zpracovatel posudku: Ing. Aleš Hanslík, Ph.D.

držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění; č.j. 58626/ENV/12 ze dne 11.7.2012

Hlučín, březen 2025

Obsah

Obsah ... 2
Prohlášení ... 3
Úvod ... 3
Seznam a přehled zkratek a symbolů ... 4
I. Základní údaje ... 5
I.1. Název záměru ... 5
I.2. Kapacita (rozsah) záměru) ... 5
I.3. Umístění záměru ... 6
I.4. Obchodní firma oznamovatele ... 6
I.5. IČ oznamovatele ... 6
I.6. Sídlo oznamovatele ... 6
II. Posouzení Dokumentace ... 7
II.1. Úplnost Dokumentace ... 7
II.2. Správnost údajů uvedených v Dokumentaci včetně použitých metod hodnocení ... 8
II.2.1. Správnost uvedených údajů v jednotlivých kapitolách ... 8
II.2.2. Posouzení metod hodnocení ... 18
II.3. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí ... 18
II.4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice ... 19
III. Posouzení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí ... 20
IV. Posouzení navržených opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí ... 21
V. Vypořádání všech obdržených vyjádření ... 22
V.1. Vypořádání všech obdržených vyjádření k Dokumentaci ... 22
V.2. Vypořádání připomínek z veřejného projednání ... 36
VI. Celkové posouzení akceptovatelnosti záměru z hlediska vlivů na životní prostředí ... 40
VII. Návrh Stanoviska ... 41
Použité zdroje ... 47
Přílohy ... 48

Prohlášení

Posudek o vlivech záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“ na životní prostředí a veřejné zdravé (dále též Posudek, Posudek EIA) jsem zpracoval jako držitel autorizace dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění, dle požadavků vyplývajících z § 9 zákona.

Prohlašuji, že jsem se nepodílel na zpracování Dokumentace vlivů záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“ na životní prostředí, že jsem posuzovanou Dokumentaci nepřepracovával ani nedoplnil, a že jsem ji posoudil v plném rozsahu stanoveném zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění.

Při zpracování Posudku jsem využil veřejně dostupné elektronické informační zdroje, dříve zpracované dokumenty procesu EIA pro záměry v okolí zájmové lokality, informace poskytnuté investorem (v souladu s § 9 odst. 6, zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění), a také vlastního průzkumu in-situ. Na zpracování Posudku se formou konzultace podílel odborník na BAT/BREF, měření a odběr vzorků vzdušiny a chemickou syntézu, Ing. Libor Obal, a to pouze na uvedenou oblast. Mimo něj se na zpracování nepodílely jiné osoby.

Úvod

Předložený Posudek o vlivech záměru na životní prostředí hodnotí Dokumentaci vlivů záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“ na životní prostředí, podle § 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění zpracovanou Mgr. Alanem Kašparem a kol., v listopadu 2024. Ke zpracování Posudku EIA byla využita pouze elektronická verze stažená ze serveru CENIA (dostupné zde: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MSK2368?lang=cs).

Předkládaný záměr tak, jak je zpracován, představuje technicky a kapacitně balancované řešení ve vztahu k dříve předloženým variantám, a je ve své podstatě cestou, kterou aktuálně platná legislativa na úseku odpadového hospodářství, preferuje jako správnou a udržitelnou. Záměr jako takový reflektuje situaci na poli nakládání s komunálním odpadem v České republice, v Moravskoslezském kraji. Bylo by samozřejmě ideální, nastavit lidskou činnost tak, aby při ní žádné odpady nevznikaly, resp. aby se postupně objem produkovaných odpadů (v přepočtu na obyvatele) limitně blížil 0 kg/rok, ale tento stav je i přes dlouhodobou environmentální osvětu a vzdělávání, prakticky nedosažitelný.

Investor záměru (oznamovatel) jako významný subjekt působící v oboru nakládání s odpady (ať už ostatními, nebo nebezpečnými), hledá cesty, jakými i nadále poskytovat své služby obcím (municipalitám) a tedy jak nastavit svou obchodní činnost, aby byla v souladu s legislativou. Překládaný záměr představuje jednu z možných cest.

V rámci zpracování Posudku EIA jsem zájmovou lokalitu navštívil, spolu se zástupci investora jsme prošli místo plánované realizace. V rámci možností jsem pořídil i fotodokumentaci, kterou využívám v tomto dokumentu.

Při návštěvě in-situ jsem také diskutoval jednotlivá obdržená vyjádření, a připravil jsem způsob jejich vypořádání, který je uveden níže v textu. Vyžádal jsem si také některé komentáře osob

podílejících se na zpracování dílčích odborných příloh, které jsem taktéž využil při návrhu Stanoviska a při vypořádání vyjádření obdržených k Dokumentaci. Veškeré tyto údaje uvádím níže v textu Posudku, a to zejména v části věnované vypořádání vyjádření obdržených k Dokumentaci EIA.

Seznam a přehled zkratek a symbolů

EIA	environmental impact assessment (posuzování vlivů na životní prostředí)
EPA	environmental protection agency; agentura ochrany životního prostředí
EVL	evropsky významná lokalita
k.ú.	katastrální území
KrÚ MSK	Krajský úřad Moravskoslezského kraje
ORP	obec s rozšířenou působností
PFAS	perfluorované a polyfluorované alkylové chemické sloučeniny; skupina syntetických chemických sloučenin, které obsahují fluor
POPS	persistentní organické polutanty (znečišťující látky); také označovány jako POP´s
SZ	stavební zákon
TI	technická infrastruktura
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
ZCHD	zvláště chráněný druh (živočichů, rostlin; v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., v platném znění, a navazujícími vyhláškami)
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje

I. Základní údaje

I.1. Název záměru

Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování

I.2. Kapacita (rozsah) záměru)

Předmětné zařízení (záměr) bude umístěno v oblasti skládky odpadu v Horním Benešově. Posuzovaný projekt řeší výstavbu nového zařízení na využívání směsného komunálního odpadu, ale i jiných druhů odpadů, přičemž veškeré zpracovávané odpady budou kategorie „ostatní odpad“. Využívání odpadů bude realizováno prostřednictvím technologie vysokoteplotního zplyňování s plazmovou technologií úpravy syngasu (vznikající syntézní plyn) s integrovanou katalytickou transformací syngasu na methanol. Bude se tedy jednat o tzv. chemickou recyklaci.

Obrázek č. 1: Fotodokumentace místa plánované realizace záměru

zdroj: archiv autora Posudku; na snímku vpravo dominuje Velký Roudný

Základními údaji záměru jsou:

ukazatel	hodnota
Projektované maximální množství zpracovaných odpadů v celém zařízení za rok	80 000 t/rok
Projektovaná kapacita zpracovaných odpadů v jednotce Omni200TM	72 000 t/rok
Projektovaná kapacita zpracovaných odpadů v jednotce Omni200TM	200 t/den
Maximální projektované množství vyrobeného methanolu z odpadu	33 000 t/rok

Projektovaná kapacita zpracovaných odpadů v jednotce Omni200 představuje odpady určené ke zpracování technologií gasifikace, kdy z množství zpracovaných vstupních odpadů jsou již vytříděny nezpracovatelné odpady (kovy), v rámci zařízení přípravy vstupního odpadu (toto je součástí záměru).

Výše uvedené hodnoty jsou vztaženy k fondu pracovní doby 8000 hod./rok.

I.3. Umístění záměru

Kraj:	Moravskoslezský
Obec s rozšířenou působností:	Bruntál
Obec:	Horní Benešov
Katastrální území:	Horní Benešov

I.4. Obchodní firma oznamovatele

SMOLO, a.s.

I.5. IČ oznamovatele

040 86 406

I.6. Sídlo oznamovatele

nám. Svobody 527
739 61 Třinec - Lyžbice

II. Posouzení Dokumentace

II.1. Úplnost Dokumentace

Dokumentace vlivů záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“ na životní prostředí (dále také jen „Dokumentace“, nebo „Dokumentace EIA“), je zpracována v rozsahu přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění, a z tohoto pohledu odpovídá požadavkům uvedeného zákona. pokud není v textu uvedeno jinak, je hodnoceným souborem Dokumentace EIA, která byla přepracována na základě požadavků Krajského úřadu a zpracovatele Posudku EIA, a která byla zveřejněna na serveru CENIA dne 19.11.2024 (zpracování datováno k říjnu 2024).

Posuzovaná Dokumentace byla zpracovateli Posudku EIA, a také dotčeným orgánům, zaslána v elektronické verzi. Dokument se skládá z textové části o 242 stranách a z 15 příloh, a je volně k dispozici zde: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/ EIA_MSK2368?lang=cs .

Dokumenty jsou v elektronické verzi připraveny konzistentně, v úplném znění, a představují vhodný kompilát textových popisů doplněných obrázky, schématy, tabulkami a výkresy. Dokumentace je vhodně koncipována, a i rozsah a podrobnost odborných průzkumů a studií plně odpovídá požadované podrobnosti hodnocení.

Dílčí přílohy Dokumentace zpracovali odborníci na složkové zákony životního prostředí, resp. držitelé příslušných autorizací v těch případech, kdy je to zákonem vyžadováno (rozptylová studie, posouzení vlivu na veřejné zdraví).

Z koncepčního hlediska Dokumentace EIA vychází z požadavků Závěru zjišťovacího řízení, na které reflektuje v úvodní části, a dále z dříve podaných Oznámení (Ministerstvu životního prostředí v roce 2019). Z metodického hlediska jsou základními údaji výsledky hlukové a rozptylové studie, a autorizovaného posouzení vlivu záměru na veřejné zdraví.

Po formální stránce je text psán precizně a s minimem chyb či překlepů. Jedinou výjimkou jsou popisné pasáže (např. na str. 53 Dokumentace EIA), které připomínají text přeložený z cizojazyčného originálu nevhodně zvoleným digitálním nástrojem (překladačem; viz. níže v Posudku). Pokud jde o vlastní obsah a rozsah hodnocené Dokumentace, je podle názoru zpracovatele Posudku vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci a s ohledem na stupeň projektové přípravy záměru, dostačující k posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, a umožňuje ukončit proces posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění.

Předložená Dokumentace EIA má přiměřenou vypovídací hodnotu, která je doplněna zařazením přehledných obrázků a schémat přímo v textu i v samostatných přílohách. Rovněž odborné přílohy mají vysokou vypovídací hodnotu, a jsou zpracovány přehledně, věcně a formálně i odborně správně.

Z metodického hlediska je proto možno konstatovat, že Dokumentace se vhodně soustřeďuje na rozhodující aspekty spojené s posuzovaným záměrem. Předložená Dokumentace EIA odpovídá po metodické stránce zásadním požadavkům správné praxe hodnocení vlivu výrobních záměrů (chemických provozů) na životní prostředí a veřejné zdraví.

II.2. Správnost údajů uvedených v Dokumentaci včetně použitých metod hodnocení

II.2.1.Správnost uvedených údajů v jednotlivých kapitolách

Správnost údajů uvedených v Dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“ lze hodnotit následovně:

Úvod

Komentář zpracovatele Posudku:

V úvodní části Dokumentace EIA zpracovatel poměrně podrobně komentuje vývoj projektové přípravy a zmiňuje Oznámení EIA, podané Ministerstvu životního prostředí v roce 2019 a následné kroky oznamovatele – významné snížení kapacity záměru zúžení skupiny odpadů v zařízení zpracovávaných, modifikace technologie, změna finálního produktu – vůči nyní posuzovanému stavu.

Ve vztahu k Závěru zjišťovacího řízení jsou v úvodní kapitole zmíněny konkrétní způsoby zapracování, resp. vypořádání požadavků vzešlých ze Závěru zjišťovacího řízení. Jde celkem o 23 bodů. Dále je komentováno přepracování Dokumentace EIA, včetně reakce zpracovatele Dokumentace na požadavky a připomínky obdržené k první verzi Dokumentace EIA, zveřejněné v květnu 2024.

Část A – údaje o oznamovateli

Komentář zpracovatele Posudku:

Údaje odpovídají veřejnému rejstříku (dostupný na www.justice.cz). Uvedený telefonní a emailový kontakt na oprávněného zástupce oznamovatele je platný, a byl zpracovatelem posudku při koncipování dokumentu prověřen.

Část B – údaje o záměru

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je poměrně obsáhlá, a obsahuje řadu informací, které poskytují o posuzovaném záměru i o stávajícím způsobu využití území (skládka odpadů) komplexní přehled.

B.I.1 Název záměru a jeho zařazení podle přílohy č. 1

Komentář zpracovatele Posudku:

Zařazení záměru dle přílohy č. 1 odpovídá aktuálně platnému znění zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

B.I.2 Kapacita (rozsah) záměru

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola obsahuje jednoznačné informace. Z pohledu zpracovatele Posudku je kapitola zpracována vyhovujícím způsobem a uvádí klíčové parametry hodnoceného záměru.

B.I.3 Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)

Komentář zpracovatele Posudku:

V kapitole jsou uvedeny pouze základní údaje. Informace jsou dostatečné.

B.I.4 Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je zpracována velmi podrobně, a je členěna do podkapitol.

V kapitole je srozumitelným způsobem popsán princip zplyňování (gasifikace) odpadů i princip výroby metanolu ze syngasu. Komentovány jsou rovněž i kumulace s jinými záměry. Zde z pohledu zpracovatele Posudku konstatuji, že pro účely posouzení vlivu záměru je na odpady nutno pohlížet nejen z pozice producenta, ale také z pozice subjektů, které s nimi nakládají. Množství odpadů produkovaných v Moravskoslezském kraji, je jasně definovatelné, stejně jako množství odpadů, se kterým nakládá oznamovatel (resp. jeho partnerské, dceřiné apod. společnosti). Stejně tak v Moravskoslezském kraji působí i jiné právní subjekty, které nakládají s odpady a plánují projekty k jejich zpracování, či využití – aby dodržely požadavky legislativy definované pro následující roky. Zpracovatel Posudku proto nesouhlasí s postojem spolku Arnika, který na odpady pohlíží jako na celek, bez zohlednění významnosti jednotlivých subjektů, které s odpady nakládají. Je nesporné, že právě vhodnou projektovou přípravou lze v následujících letech nabídnout různá řešení (projekty, zařízení) nakládání s odpady, které samozřejmě pro zákazníka mohou znamenat různou cenu u různých subjektů nakládajících s odpady. Je tedy nesporné, že pokud oznamovatel předkládá projekt s výše uvedenou kapacitou a s technickým řešením, provedl zřejmě (mimo rámec proces EIA) vyhodnocení, která následně implementuje do své obchodní strategie v zájmovém regionu (opět mimo proces EIA).

Z pohledu zpracovatele Posudku EIA proto konstatuji, že z hlediska vstupů do zařízení, resp. z pohledu kumulace s jinými záměry, je posuzovaný záměr nastaven vhodně a dle logického racionálního rámce.

V části B.I.4.2 je komentován projekt výstavby FVE. Je zmíněno, že v průběhu roku 2024 bude pro projekt zpracována dokumentace. Tato formulace neodpovídá reálnému stavu (protože rok 2024 je již minulostí, a PD nebyla zpracována), a zůstala v textu Dokumentace zřejmě z první verze, podané v květnu 2024. V kontextu Dokumentace EIA jde ale pouze o detail.

B.I.5 Zdůvodnění umístění záměru a popis oznamovatelem zvažovaných variant s uvedením hlavních důvodů vedoucích k volbě daného řešení, včetně srovnání vlivů na životní prostředí Popis technického a technologického řešení záměru

Komentář zpracovatele Posudku:

V úvodu kapitoly je zmíněna legislativa, jako základní rámec přípravy projektů pro využívání odpadů. Je také zmíněn soulad se stěžejními dokumenty v oblasti odpadového hospodářství České republiky i Moravskoslezského kraje. Je také nesporné, že v Moravskoslezském kraji dosud není v provozu žádné zařízení na energetické, nebo materiálové využití směsného komunálního odpadu, což s ohledem na lhůty přípravy a realizace obdobně rozsáhlých projektů, a v návaznosti na poměrně přísně nastavené časové rámce POH ČR a zákona o odpadech, je poměrně kritické.

Informace zpracované v kapitole jsou konzistentní. S rozsahem a způsobem zpracování kapitoly se lze ztotožnit.

B.I.6 Popis technického a technologického řešení záměru

Komentář zpracovatele Posudku:

Z pohledu zpracovatele Posudku EIA je kapitola zpracována věcně správně a naprosto dostatečně. Jsou zde podrobně komentovány dílčí sekce posuzovaného záměru. V kapitole jsou jak textové popisy, tak schémata a obrázky, které komplexně popisují posuzovanou technologii.

Jádrem záměru je patentovaná technologie Omni200. V kapitole B.I.6 jsou podrobně popsány její dílčí části, a také ty části technologie, které slouží k příjmu, úpravě a třídění vstupní suroviny, stejně jako technologické celky zajišťující výstupní produkty – methanol a vitrifikát.

Kapitola je sepsána kompaktně, informace zde uvedené jsou konzistentní, a dle možností (dostupných zdrojů) i přesné (např. složení syngasu). Popsán je také způsob výroby methanolu, nakládání s ním (skladování, expedice).

Z pohledu zpracovatele Posudku upozorňuji na nesrozumitelné texty na straně 53, které se věnují problematice skladování methanolu. Popisné texty technologie skladování jsou chaotické, nepřesné. Hodnota 11°C jako teplota vzplanutí methanolových par, je poměrně běžnou hodnotou. V rámci omezování rizika požáru, nebo výbuchu, je nutné zejména vytvořit v prostoru anoxickou atmosféru (tedy bez kyslíku; například přiváděním dostatečného množství inertního plynu – nejčastěji dusíku). Z textu (zejména druhý odstavec) není zřejmé, jak bude nakládáno s organickými látkami (parami methanolu). Odstavec třetí a čtvrtý na straně 53 se pak jeví jako volně přeložené z cizojazyčného originálu pomocí automatického překladače. Např: „Bude také zabezpečena kontrola par, které jsou vyzařované z nádrže, vybavením přetlakových ventilačních otvorů nádrže pojistkami plamene. Přitom součásti pojistky plamene nebudou vyrobeny z hliníkové slitiny. Methanol je žíravý pro slitiny hliníku a tím nedojde k selhání pojistky plamene a tím se vyloučí způsobení požáru zásobníkové nádrže po uvolnění nadměrného množství par. Vnitřní tlak ve skladovacím zásobníku o objemu 924 m3 a pomocných nádrži methanolu pro denní skladování během činnosti, jako vyrovnávací paměť pro rozdílové proudy (2 jednotky pro methanol jako konečný produkt, každá o objemu 116 m3 a 1 jednotka. nestandardního methanolu o objemu 116 m3 pro návrat do výrobního procesu methanolu), lze korigovat pomocí přetlakových ventilů, které budou dimenzovány na požární odolnost a přetlak bude veden potrubím, aby se uvolnil do sběrače pro návrat do výrobního procesu methanolu. Rekuperace, tj. zachycení a vrácení methanolových par odsávaných nebo vytlačovaných ze skladovacího zásobníku, se provádí absorpcí uhlovodíku v podchlazeném methanolu do jednotky rekuperace (viz obrázek níže). Bude také zabezpečena kontrola par, které jsou vyzařované z nádrže, vybavením přetlakových ventilačních otvorů nádrže pojistkami plamene“.

Tento odstavec je nejen neodborně napsaný, ale také fakticky nesprávný. Pokud oznamovatel navrhuje uzavřený odplynový systém, nelze hovořit o návratu par do výrobního procesu, protože páry budou smíseny s inertním plynem, a jsou navrhovány ke spalování do kotle na off-gas (viz. strana 53 Dokumentace EIA, druhý odstavec). Navíc uvolnění par methanolu do volného prostředí prostřednictvím protiexplozní pojistky, a jejich volné rozptýlení v okolí protiexplozní pojistky v oxickém prostředí, by výrazně zvýšilo riziko exploze, což jistě není záměrem provozovatele/oznamovatele.

Pro eliminaci emisí methanolu navrhuje zpracovatel Posudku podmínku, která je uvedena v návrhu Stanoviska níže v tomto dokumentu.

Poměrně rozsáhlou částí kapitoly B.I.6 je podkapitola B.I.6.4, která popisuje porovnání s BAT/BREF. S obsahem a rozsahem zpracování se lze ztotožnit.

B.I.7 Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení

<u>Komentář zpracovatele Posudku:</u>

Z pohledu zpracovatele Posudku EIA vidím termín zahájení prací v Q1/2026 jako velmi optimistický, a to s ohledem na délku správních řízení, uvedených v kapitole B.I.9. Lze souhlasit s tvrzením, že některé přípravné práce spojené s úpravou ploch je reálné v roce 2026 zahájit. Dvouletá doba

výstavby zařízení se zpracovateli Posudku (ze zkušenosti s obdobnými záměry) jeví jako reálná a dostatečná.

B.I.8 Výčet dotčených územně samosprávných celků

Komentář zpracovatele Posudku:

Údaje lze prohlásit za správné. Zpracovatel Posudku v textu Dokumentace EIA nenašel informaci, proč zpracovatel Dokumentace EIA zvolil jako hodnotitelný okruh 5 km okolo skládky – tento údaj totiž nevyplývá ze žádného z přiložených dokumentů (např. pokud by záměr působil pohledově významně, a mohl by být viditelný z okruhu 5 km, považoval by zpracovatel Posudku za relevantní okruh takto definovat).

B.I.9 Výčet navazujících rozhodnutí podle §9a odst. 3 a správních úřadů, které budou tato rozhodnutí vydávat

Komentář zpracovatele Posudku:

Údaje uvedené v kapitole nejsou správné – popisují stav platný do 30.6.2024. Novelou stavebního zákona (tedy zákon č. 283/2021 Sb., v platném znění) zavedl princip tzv. jednotného řízení o povolení záměru. Výsledkem tohoto správního řízení je Rozhodnutí o povolení záměru.

Řízení ve věci integrované prevence bude řešit Krajský úřad Moravskoslezského kraje. Samostatně bude nutné kategorizovat zařízení dle zákona o prevenci závažné havárie (zákon č. 224/2015 Sb., v platném znění). Vzhledem ke skladovanému množství methanolu bude zařízení spadat do kategorie A – toto je ale předmětem navazujících správních řízení.

B.II. Údaje o vstupech

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je zpracována odpovídajícím způsobem a přiměřeně podrobně. S obsahem a rozsahem zpracování se lze ztotožnit.

Z pohledu zpracovatele Posudku bych vytknul použití neaktuálních dat z hlediska produkce odpadů v rámci Moravskoslezského kraje. Ve veřejné části ISOH jsou dostupná pouze data do roku 2021 (včetně), a tato zpracovatel Dokumentace uvádí. Na webu Moravskoslezského kraje jsou však k dispozici i data za roky 2022 a 2023. V Dokumentaci EIA jsou údaje o roku 2022 uvedeny pouze ze zdrojů oznamovatele, nikoli na úrovni Kraje. Konstatuji, že použitím nejaktuálnějších dostupných dat by kvalita předkládané Dokumentace EIA výrazněji vzrostla.

Zpracovatel Posudku se i zde odkazuje na komentář ke kapitole B.I.4, ve kterém konstatuje, že na odpady nelze pohlížet jako na homogenní surovinu rovnoměrně distribuovanou (produkovanou) na definovaném území (v našem případě v Moravskoslezském kraji). Pro oznamovatele jsou (k datu zpracování Dokumentace EIA) dostupné pouze odpady ve svozových oblastech, které popisuje tabulka 16 a obrázek 14 na str. 101 Dokumentace EIA. Charakter odpadů z těchto lokalit je oznamovateli znám, a s tímto složení pracuje. Toto je nesporný fakt, který dále determinuje technické řešení zařízení pro nakládání s odpady, které oznamovatel předkládá.

Na straně 105 je komentována výroba elektrické energie z kogeneračních jednotek. V rámci záměru jsou zvažovány 3 jednotky a je uvedeno, že budou instalovány jako záložní zdroj elektrické energie (2.odstavec na straně 105). Dále je zde uvedeno, že budou v provozu vždy 2, a třetí bude v záloze. Toto vyjádření je vnitřně rozporné, a navíc neodpovídá tabulce 20 na str. 106, ve které jsou uvedeny plánované spotřeby páry. Hodinová spotřeba páry v zařízení Omni200 (vč. syntézní jednotky

methanolu) je cca 3,72 t/hod. Zdrojem páry tedy budou i kogenerační jednotky (uveden typ JMS 620); o výrobě páry v kotli na off-gas není v Dokumentaci zmínka.

B.III. Údaje o výstupech (zejména pro výstavbu a provoz)

B.III.1 Znečištění ovzduší, vody, půdy a půdního podloží

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je zpracována poměrně podrobně. Pro zpracování jsou použity výsledky rozptylové studie, která je přiložena jako příloha č. 4 Dokumentace EIA. Údaje prezentované v této kapitole (resp. v rozptylové studii) se v maximální míře snaží aproximovat vliv posuzovaného záměru jako celku. Při interpretaci výsledků je nutno zohlednit, že veškeré výpočty jsou prováděny na maximální hodnoty (horní hranice BAT AEL, maximální počet provozních hodin kogeneračních jednotek v kalendářním roce); predikce jsou tedy silně konzervativní, což odpovídá požadavku metodiky.

Samotná rozptylová studie je komentována níže v Posudku.

B.III.2 Odpadní vody

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je zpracována přehledně a věcně a obsahuje veškeré důležité informace o budoucím (posuzovaném) stavu.

Klíčovou informací je, že v zařízení nebudou vznikat technologické odpadní vody, které by bylo nutné zpracovávat na externí ČOV. Lze souhlasit s navrhovaným řešením odvozu splaškových vod na komunální (externí) ČOV, byť jde o řešení velmi drahé a ne úplně praktické; vzhledem ke vzdálenosti místa plánované realizace záměru od nejbližšího napojovacího místa splaškové kanalizace však lze toto řešení akceptovat.

B.III.3 Odpady (přehled zdrojů, kategorizace a množství odpadů, způsob nakládání)

Komentář zpracovatele Posudku:

S obsahem a zpracováním kapitoly se lze ztotožnit. Uvedení tabulky č. 28 je zde nadbytečné – methanol, síra a vitrifikát nejsou odpady, ale materiálové výstupy ze zařízení.

B.III.4 Ostatní emise a rezidua (hluk, vibrace, záření, zápach, jiné výstupy)

Komentář zpracovatele Posudku:

S obsahem a zpracováním kapitoly se lze ztotožnit.

B.III.5 Doplňující údaje (například významné terénní úpravy a zásahy do krajiny)

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je zpracována stručně, ale s obsahem a formou se lze ztotožnit.

Část C Údaje o stavu životního prostředí v dotčeném území

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je zpracována velmi podrobně. Jsou zde použity výňatky popisných pasáží odborných studií. Z hlediska obsahového i formálního je kapitola zpracována přehledně a na odpovídající úrovni. Popisné pasáže jsou vhodně doplněny obrázky přímo v textu, což pro čtenáře zvyšuje přehlednost sdělovaného obsahu. Zpracovatel Posudku v této kapitole komentuje pouze některé podkapitoly.

Velmi oceňuji (vzhledem k lokalizaci záměru do sousedství skládky a nezastavěných ploch) i přiložení leteckých snímků a snímků Google Earth. Pozitivně hodnotím rovněž zařazení biologického průzkumu

(aktualizace k 12/2019) a také dokument povolující výjimku ze zákazů u ZCHD. Není ovšem blíže komentováno, zda záměr, pro který je výjimka udělena, již byl realizován, nebo se nebude realizovat a místo něj bude realizován záměr, který je předmětem hodnocené Dokumentace EIA? Jaká je vazba obou dokumentů?

Zpracovatel konstatuje, že se zněním kapitoly C.III se lze ztotožnit.

D.I.1 Vlivy na obyvatelstvo, včetně sociálně-ekonomických vlivů

Komentář zpracovatele Posudku:

V kapitole jsou uváděny výsledky samostatně přiložené studie „Hodnocení zdravotních rizik“, které zpracovala Ing Jitka Růžičková (autorizovaná osoba), s využitím výstupů hlukové a rozptylové studie. Dokument je datován k březnu 2024, protože byl použit již pro první podání Dokumentace EIA, a tato nebyla z hlediska vlivů na hlukovou situaci a kvalitu ovzduší nijak měněna.

Dopracování posouzení vlivů na obyvatelstvo (zejména s ohlede na PBDD/F) požadoval spolek Arnika v jednom ze svých vyjádření. Zpracovatelka Hodnocení zdravotních rizik na žádost zpracovatele Posudku situaci okomentovala:

PBDD/F mají stejný původ jako PCDD/F, vznikají během spalování (především spalováním bromových zpomalovačů hoření BFS používaných v nábytku, elektronických zařízeních atd.) a vyskytují se jako vedlejší produkty v průmyslových chemikáliích.

Před necelými deseti lety byl panel odborníků pověřen přezkoumáním potenciálního zahrnutí bromovaných analogů těchto kontaminantů do systému. I když výskyt PBDD/F v životním prostředí a potravinách v této době byl již prokázán řadou studií a potvrzena expozice člověka, panel doporučil prozatímně používat analogické hodnoty chlorovaných TEF, aby se vyjádřila toxicita z PBDD/Fs pro hodnocení rizika pro člověka (van den Berg et al., 2013).

Literatura:

Lili Yang at al.: Environmental characteristics and formations of polybrominated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans, Environment International 152(Suppl 1):106450, DOI:10.1016/j.envint.2021

Van den Berg et al. Toxic equivalency factors (TEFs) for PCBs, PCDDs, PCDFs for humans and wildlife. Health Perspect 1998;106:

Z pohledu zpracovatele Posudku EIA je hodnocení dostatečné a se závěry uvedenými v kapitole se lze ztotožnit.

D.I.2 Vlivy na ovzduší a klima

Komentář zpracovatele Posudku:

Těžištěm kapitoly je závěr rozptylové studie. V kapitole je provedena jak diskuse limitů (pro kovy), tak vazba na legislativu a BAT. Veškeré prezentované výsledky jsou zpracovány metodicky správně, a také vhodným způsobem interpretované. Výsledky zde prezentované jsou výrazně na straně předběžné opatrnosti. Je zřejmé, že zpracovatel rozptylové studie na maximum vytěžil technické údaje a popis procesu předané garantem technologie.

Dle provedené modelace se záměr relativně nejvíce projeví (v procentuálním nárůstu zátěže vůči imisnímu limitu) u parametru NO_2, a to průřezově u všech definovaných 11 výpočtových bodů.

V kapitole je rovněž provedena základní bilance CO_2, která vychází silně pozitivně ve prospěch záměru. Uvedená adaptační opatření vůči změně klimatu jsou ale popsána pouze velmi obecně, bez konkrétního popisu jejich aplikace v posuzovaném záměru. Nekonzistentně působí doporučení zasakovat vodu na površích s propustnou dlažbou a v kapitole D.I.4 proklamovat využití akumulované dešťové vody pro technologické účely. Tento nesoulad je nutné v rámci navazující projektové přípravy jednoznačně vypořádat (viz. jedna z podmínek návrhu Stanoviska níže).

Se závěry a s obsahem kapitoly se lze ztotožnit.

D.I.3 Vlivy na hlukovou situaci a další fyzikální a biologické charakteristiky

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je koncipována jako extrakt z přiložené hlukové studie. Komentář k hlukové studii je uveden níže v Posudku EIA. Závěry uvedené v této kapitole lze akceptovat.

D.I.4 Vlivy na povrchové a podzemní vody

Komentář zpracovatele Posudku:

Se závěry a s obsahem kapitoly se lze ztotožnit. V kapitole je nad běžný rámec komentován požadavek ze Závěru zjišťovacího řízení ve věci možného ovlivnění vodních nádrží Kružberk a Slezská Harta.

D.I.5 Vlivy na půdu

Komentář zpracovatele Posudku:

Se závěry této kapitoly se lze ztotožnit. Vliv záměru na půdu je minimální, záměr je navrhován na ploše, kterou lze označit jako typický brownfield.

D.I.6 Vlivy na přírodní zdroje

Komentář zpracovatele Posudku:

Se závěry kapitoly se lze ztotožnit.

D.I.7 Vlivy na biologickou rozmanitost (fauna, flóra ekosystémy)

Komentář zpracovatele Posudku:

V kapitole jsou uvedeny údaje převzaté z biologického průzkumu provedeného v roce 2019, a dále je zmíněna udělená výjimka ze zákazů u ZCHD, které jsou zde rovněž uvedeny. Klíčové je sdělení na str. 220 (tučně), tedy že příprava území, pro kterou byla výjimka ze ZCHD vydána, představuje samostatný projekt, na který předkládaný (posuzovaný) záměr navazuje. Samotný předkládaný záměr tedy bude realizován na upravené ploše a jako takový nebude mít vliv na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů na lokalitě. V návrhu Stanoviska proto není této problematice věnován větší prostor. Jako nadbytečné se pak jeví uvedení podmínek (celkem 13) obsažených v Rozhodnutí o výjimce – k nyní posuzovanému projektu tyto body nemají žádnou relevanci, a pokud byly splněny (případně jsou průběžně plněny), není nutné je v textu Dokumentace EIA uvádět.

D.I.8 Vlivy na krajinu a její ekologické funkce

Komentář zpracovatele Posudku:

V kapitole je zmíněna studie vlivu záměru na krajinný ráz, která je přílohou č. 11 Dokumentace EIA. Studie je poměrně obsáhlá, a detailně vyhodnocuje vlivu záměru na krajinu a krajinný ráz, vč. dokladování fotodokumentací.

S obsahem, se způsobem zpracování a se závěry se lze ztotožnit.

D.I.9 Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů

Komentář zpracovatele Posudku:

Bez připomínek.

D.II. Charakteristika rizik pro veřejné zdraví, kulturní dědictví a životní prostředí při možných nehodách, katastrofách a nestandardních stavech a předpokládaných významných vlivů z nich plynoucích

Komentář zpracovatele Posudku:

Nejpodstatnější sdělení kapitoly je uvedeno až v jejím závěru: součástí projektové dokumentace (zřejmě detailed design, dodané licensorem technologie) bude studie HAZOP, která vhodnou formou systematicky definuje místa možných úniků, nebo vývinu nestandardních stavů, a na tyto stavy navrhne vhodná opatření. Nezbytnost studie HAZOP definuje i bezpečností program, tedy dokument zpracovaný v souladu se zákonem č. 2245/2015 Sb., v platném znění a dle navazující legislativy. Ostatní informace, uvedené v úvodu kapitoly, jsou pouze obecnými sděleními bez konkrétního provázání s řešeným záměrem.

D.III. Charakteristika environmentálních rizik při možných haváriích a nestandartních stavech

Komentář zpracovatele Posudku:

Bez připomínek. S obsahem kapitoly lze souhlasit. Kapitola je pojata věcně správně a přiměřeně podrobně.

D.IV. Charakteristika a předpokládaný účinek navrhovaných opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a popis kompenzací, pokud jsou vzhledem k záměru možné, popřípadě opatření k monitorování možných negativních vlivů na životní prostředí (např. post-projektová analýza), které se vztahují k fázi výstavby a provozu záměru, včetně opatření týkajících se připravenosti na mimořádné situace podle kapitoly II a reakcí na ně

Komentář zpracovatele Posudku:

S obsahem kapitoly lze souhlasit, byť jsou některá opatření uvedena poměrně volně. V návrhu Stanoviska jsou zapracovány i další podmínky, které vzešly z vyjádření podaných k přepracované Dokumentaci, z návrhu zpracovatele Posudku a z veřejného projednání.

D.V. Charakteristika použitých metod prognózování a výchozích předpokladů pro hodnocení vlivů

Komentář zpracovatele Posudku:

Bez komentáře. Se závěry a s obsahem kapitoly se lze ztotožnit

D.VI. Charakteristika všech obtíží (technických nedostatků nebo nedostatků ve znalostech), které se vyskytly při zpracování dokumentace

Komentář zpracovatele Posudku:

Se závěry a s obsahem kapitoly lze souhlasit.

E. Porovnání variant řešení záměru

Komentář zpracovatele Posudku:

Se závěry kapitoly lze souhlasit. Z pohledu zpracovatele Posudku EIA bych na tomto místě uvítal popis vývoje projektu – postupné snižování kapacity, zúžení typů odpadů, které budou v zařízení zpracovávány, apod. Z pohledu procesu EIA jde o důležitý aspekt projektu, který byl zmíněn v úvodu Dokumentace EIA.

Zpracovatel Posudku EIA se neztotožňuje s proklamací, že v případě nerealizace záměru zůstane zachován stav životního prostředí tak, jak je popsán v kapitole C.

Předkládaný záměr představuje inovativní technologii na využívání odpadů, a tedy reaguje na změnu legislativy na úseku odpadového hospodářství ve věci skládkování komunálních odpadů. Pokud bychom (jako společnost – Evropané, Češi) nehledali a nezaváděli technologie ke zpracování odpadů, nebudeme schopni existence tak, jak jsme zvyklí; produkce odpadů je s lidským počínáním nerozlučně spojena, a právě hledáním a implementací nových technologií můžeme naplnit hierarchii odpadového hospodářství. Bylo by samozřejmě ideální, nastavit lidskou činnost tak, aby při ní žádné odpady nevznikaly, resp. aby se postupně objem produkovaných odpadů (v přepočtu na obyvatele) limitně blížil 0 kg/rok, ale tento stav je i přes dlouhodobou environmentální osvětu a vzdělávání, prakticky nedosažitelný.

F. Závěr

Komentář zpracovatele Posudku:

Se závěry a s obsahem kapitoly lze souhlasit. Kapitola představuje přehledné shrnutí informací a závěrů obsažených v přiložených odborných studiích a v textu Dokumentace výše.

G. Všeobecně srozumitelné shrnutí netechnického charakteru

Komentář zpracovatele Posudku:

Kapitola je zpracována přijatelným způsobem, a vhodně kombinuje požadavek na přesný a stručný popis záměru spolu s popisem všech hodnocených vlivů a netechnickou formu sdělení.

Přílohy Dokumentace EIA:

Komentář zpracovatele Posudku:

Zpracovatel Posudku využil pro svou práci pouze digitální verzi, staženou z příslušného uložiště na serveru cenia.cz. Komentovány jsou proto přílohy tak, jak byly spolu s Dokumentací EIA zveřejněny:

Příloha č. 1 Situace širších vztahů: výkresy jsou přehledné, z pohledu zpracovatele Posudku bez připomínek.

Příloha č. 2 Dispoziční a technologické řešení záměru: příloha reaguje na požadavek zpracovatele Posudku, aby v rámci přepracování Dokumentace byly doplněny základní kóty; z pohledu zpracovatele Posudku bez připomínek, s obsahem a zpracováním se lze ztotožnit.

Příloha č. 3 Vizualizace záměru: Obrázky jsou přehledné a pomáhají čtenáři s pochopením obsahu Dokumentace jako celku; z pohledu zpracovatele Posudku bez připomínek.

Příloha č. 4 Rozptylová studie: je komentováno níže v kapitole popisující vliv na imise.

Příloha č. 5 Hluková studie: je komentováno níže v kapitole popisující vliv na hlukovou situaci.

Příloha č. 6 Posouzení vlivu na veřejné zdraví: je komentováno níže v kapitole popisující vliv na veřejné zdraví.

Příloha č. 7 Biologický průzkum: v digitální verzi je zde nelogicky vložena hluková a rozptylová studie, vizualizace záměru a autorizované hodnocení vlivů na veřejné zdraví (zřejmě chyba při finální kompletaci dokumentu). S obsahem a formou se (mimo uvedené chyby) lze ztotožnit.

Příloha č. 8 Posouzení z hlediska klimatických změn: S obsahem a formou se lze ztotožnit.

Příloha č. 9 Bezpečnostní list methanolu: je publikován bezpečnostní list v aktuální verzi nařízení CLP. Z pohledu zpracovatele Posudku bez připomínek.

Příloha č.10 Memorandum o využití methanolu: z pohledu procesu EIA jde o podpůrný dokument. Bez připomínek.

Příloha č.11 Posouzení vlivu na krajinný ráz: S obsahem a formou se lze ztotožnit.

Příloha č.12 Stanovisko NATURA 2000: jde o povinnou přílohu Dokumentace EIA. Bez připomínek.

Příloha č.13 Vyjádření z hlediska územního plánu: dle aktuálně platné novely zákona č. 100/2001 Sb., nejde o povinnou přílohu Dokumentace EIA. Zařazení dokumentu je ale ku prospěchu věci. Bez připomínek.

Příloha č.14 Charakteristiky a zkoušky vitrifikátu: jde o dva samostatné dokumenty, které popisují vlastnosti vitrifikátu, a jeho použitelnost. Z pohledu zpracovatele Posudku EIA nejde o zcela použitelné atesty dle EU standardů; jeden z dokumentů je vystaven pro USA (Ontario), druhý pro Velkou Británii (byť se zmínkou o EU direktivách). Přiložení dokumentů ale není chybné – pouze odkazuje na reálnou situaci, kdy vitrifikát jako výstup z technologie ještě nebyl v EU testován. Provedené testů bude pro následné využívání tohoto materiálu klíčové, ale je mimo rámec procesu EIA.

Příloha č. 15 Kvalita methanolu: z pohledu zpracovatele Posudku EIA jde o podpůrnou přílohu, která uvádí, jaké parametry má methanol mít, aby byl potenciálními zákazníky (např. společnost DUKOL Ostrava s.r.o.) odebrán a technologicky využit. Příloha žádným způsobem nedeklaruje, že výstupní methanol tyto parametry bude dosahovat.

Tento stav vychází z faktu, že předkládaná technologie dosud nemá ověřenou aplikaci v reálném zařízení. Nelze to považovat za chybu – je totiž plně na odpovědnosti oznamovatele (dle aktuálně platné legislativy) splnit v rámci zkušebního provozu deklarované hodnoty, a zajistit tak možnost odběru methanolu zákazníky k další chemické syntéze.

Stav, kdy oznamovatel plánuje realizovat technologii, která dosud není nikde prakticky využívaná, je možný, ale klade na investora vyšší nároky z hlediska garance opatření k zajištění souladu se všemi požadavky legislativy.

II.2.2. Posouzení metod hodnocení

Hluk

Pro kvantifikaci hlukové zátěže byla v březnu 2024 zpracována hluková studie, která je zařazena jako příloha č. 5 hodnocené Dokumentace EIA. Zpracovatelem je Ing. Jiří Výtisk (společnost E-expert s.r.o.). Jde o prostou numerickou aproximaci výpočtovým modelem, zpracovaným v prostředí programu HLUK+ verze 13.57 profi (viz. str. 26 nahoře). Z pohledu zpracovatele Posudku se neztotožňuji s proklamací v kapitole 6.2, zřejmě převzato z jiných dříve zpracovaných dokumentů. V digitální verzi Dokumentace EIA, která je k dispozici na webu, byla předmětná studie na titulní straně označena jako „Pracovní verze" – v textu není nijak komentováno, tedy zda jde skutečně o verzi finální.

Dokument je zpracován obsáhle, a mimo výše uvedených informací i formálně a věcně správně. S obsahem, zpracováním a výsledky se lze ztotožnit.

Imise

Za účelem posouzení změny imisní situace v důsledku provozu hodnoceného záměru byla zpracována rozptylová studie, která je přílohou č. 4 Dokumentace EIA. Autorem studie je Ing. Jiří Výtisk, autorizovaná osoba ke zpracování rozptylových studií. Dokument byl zpracován v březnu 2024, a verze publikovaná na webu je označena jako „elektronická verze", což lze akceptovat.

Z formálního pohledu nemá zpracovatel Posudku EIA žádných připomínek. Dokument je i po obsahové stránce zpracován správně, je použita správná metodika, vstupní údaje i výpočtový model.

Hodnocení vlivu na biotu a přírodní složky

Součástí Dokumentace EIA je (jako příloha č. 7) elaborát „Vyhodnocení a aktualizace výskytu zvláště chráněných druhů v zájmovém území „ODKALIŠTĚ III HORNÍ BENEŠOV" a také Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje o výjimce ze zákazů u ZCHD. Spoluautorem dokumentu je Mgr. Radim Kočvara –autorizovaná osoba dle zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění. Dokument je ale koncipován jako biologický průzkum – není strukturován jako biologické hodnocení, dle příslušné vyhlášky.

Z pohledu zpracovatele Posudku bych uvítal větší provázanost s předkládanou Dokumentací, alespoň v textové části Dokumentace EIA. Mimo výše uvedené nemám dalších připomínek. S obsahem a formou se lze ztotožnit.

Krajina a krajinný ráz

Pro zhodnocení vlivu záměru na krajinu a krajinný ráz byl zpracován samostatný elaborát datovaný k březnu 2024 a přiložený jako příloha č. 11 Dokumentace EIA. Dokument je po formální a odborné stránce psán věcně správně, jsou použity správné metody hodnocení a vhodně je využito syntézy terénních průzkumů (fotodokumentace) a dostupných projektových podkladů.

Z pohledu zpracovatele Posudku EIA bez připomínek.

II.3. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí

Předmětný záměr „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování" je předkládán v jedné aktivní variantě. Variantou nulovou, nikoli variantou záměru, je nerealizace

záměru, což je varianta do budoucna neudržitelná, a výhledově v rozporu s legislativou na úseku odpadového hospodářství.

Záměr (v aktivní variantě) umožňuje racionálně využít uvedené druhy odpadů, získat z nich dále použitelnou chemickou látku – methanol – a také pevný produkt – vitrifikát, resp. síru jako třetí vedlejší produkt (viz. tabulka č. 28 Dokumentace EIA). Záměr proto představuje vhodnou technologii pro naplnění hierarchie odpadového hospodářství. Vliv realizace záměru na životní prostředí a veřejné zdraví byl v Dokumentaci EIA podrobně a přesně popsán i vyhodnocen.

II.4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice

U posuzovaného záměru lze s ohledem na jeho charakter a umístění, jakékoli přeshraniční působení vyloučit. Nejbližší státní hranice je od okraje záměru vzdálena řádově desítky kilometrů vzdušnou čarou, což je vzhledem k možným a očekávaným vlivům záměru, nedosažitelná vzdálenost.

Vlivy posuzovaného záměru byly charakterizovány jako místní, resp. lokální, zaznamenatelé ve vzdálenosti řádově desítky až první stovky metrů od plánované realizace posuzovaného záměru. Lze konstatovat, že navržení záměru pro nakládání s odpady do lokality, která je pro nakládání s odpady dlouhodobě určená a využívaná, se jeví jako vhodné.

III. Posouzení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí

Technické řešení záměru je pro potřeby posouzení vlivů na životní prostředí v Dokumentaci EIA dostačujícím způsobem popsáno. Oznamovatel předpokládá realizaci záměru, který je licencovaný (technologie Omni 200), a pro který má nyní k dispozici základní koncept technického řešení. Právě otázka referenčního zařízení byla jednou ze vznesených na veřejném projednání. Z pohledu zpracovatele Posudku EIA je možné konstatovat, že zpracovatel Dokumentace EIA maximálně vytěžil dostupné podklady, a zpracoval posouzení vlivů záměrů formou, která je akceptovatelná.

V Dokumentaci EIA i v dílčích odborných studiích jsou věcně správně hodnoceny a numericky aproximovány možné vnější projevy záměru. Je pouze odpovědností investora, aby zajistil splnění deklarovaných hodnot v rámci realizace a následného provozu zařízení.

Pro objektivizaci hodnocení vlivu záměru na životní prostředí byly provedeny všechny relevantní a běžné průzkumy a studie. Pro vyhodnocení vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí je stávající podrobnost dostatečná.

IV. Posouzení navržených opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí

Shrnutí hlavních opatření pro prevenci, vyloučení nebo snížení významných vlivů záměru jsou popsána na stranách 228 – 230. Rozsah podmínek je dále omezen dikcí novely zákona č. 100/2001 Sb., kterou je stanoveno, že všechny zákonné požadavky (tedy požadavky obsažené ve složkových zákonech, resp. obecně vycházející z legislativy) se berou á priori jako akceptované, a do návrhu Stanoviska lze včlenit pouze konkrétní podmínky, nikoli požadavky vycházející z legislativy. Toto konstatuje zpracovatel Dokumentace v úvodním odstavci kapitoly D.IV.

Opatření k prevenci, vyloučení a snížení potenciálních nepříznivých vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví jsou zahrnuta do podmínek návrhu Stanoviska pro příslušný úřad, které je kapitolou VII. tohoto Posudku.

V. Vypořádání všech obdržených vyjádření

V.1. Vypořádání všech obdržených vyjádření k Dokumentaci

K přepracované Dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“, zpracované v listopadu 2024 Mgr Alanem Kašparem a kol., dle přílohy č. 4 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, bylo reagováno níže vypsanými vyjádřeními orgánů státní správy a spolků. Zástupci samosprávy se k Dokumentaci EIA nevyjádřili.

Jednotlivé dokumenty jsou řazeny tak, jak byly doručeny Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, a jak byly předány zpracovateli Posudku. Sken všech obdržených vyjádření je zařazen jako příloha č. 1 tohoto Posudku. Pro větší přehlednost tohoto Posudku je každé obdržené vyjádření vyznačeno výrazným rámečkem, a jednotlivé body obsažené ve vyjádření jsou komentovány postupně. V případě, že jsou v došlých vyjádřeních pravopisné chyby nebo překlepy, nejsou při přepisu vyjádření tyto chyby opravovány. Pokud je obsah obdrženého vyjádření stručný, a bylo možné jej komentovat krátce, jsou vyjádření řazena běžně za sebou v textu.

Celkem byla doručena 4 vyjádření. Spolek Arnika dodal ještě jedno vyjádření po zákonné lhůtě. Vyjádření jsou převážně kladná s podmínkami; jedno vyjádření je nesouhlasné (Arnika – program Toxické látky a odpady). Negativní sdělení je vázáno na konkrétní technické řešení, resp. parametry záměru, a z pohledu zpracovatele Posudku EIA je záležitost vypořadatelná.

Arnika – program Toxické látky a odpady
Seifertova 327/85
130 00 Praha 3
www.arnika.org
vyjádření ze dne 20.12.2024

Věc: Připomínky k přepracované dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“

Přepracovaná dokumentace byla zpracována Mgr. Alanem Kašparem a zveřejněna 19. 11. 2024 v informačním systému EIA. Následují naše připomínky, zpočátku je hodnoceno vypořádání připomínek, které jsme zasílali k předchozí verzi dokumentace.

a) Požadavek Arniky: Doplnění přehledu stávajících, plánovaných a uvažovaných zařízení na zpracování odpadu v regionu a uvedení očekávaných změn v legislativě EU a jejich dopadů na složení odpadu.

Hodnocení: Dokumentace zmiňuje některá provozovaná zařízení na zpracování odpadu v Moravskoslezském kraji, jako jsou třídicí linky a skládky komunálního odpadu, včetně kapacit a plánovaných rozšíření. Příkladem je připravovaný projekt společnosti CEVYKO a.s. se zaměřením na zpracování směsného komunálního odpadu s kapacitou 95 000 tun ročně. Nicméně, zařízení zmíněná Arnikou, která mohou významně ovlivnit úroveň materiálové recyklace komunálních odpadů, v dokumentaci uvedena nejsou. Přitom je v dokumentaci uvedeno, že v roce 2021 byla úroveň materiálové recyklace komunálního odpadu v kraji pouze 47,1 %, přičemž podle zákona č. 541/2020 Sb. by měla být v roce 2025 55 %, v roce 2030 60 % a v roce 2035 65 %. Vzhledem k tomu, že

kapacity uvedených zařízení mohou mít přímý dopad na plnění těchto legislativních cílů, považujeme za zásadní doplnit do dokumentace přehled těchto zařízení s uvedením jejich plánovaných kapacit, zvláště s ohledem na zpracování komunálních odpadů (KO).

Závěr: Připomínka byla částečně vypořádána. Dokumentace obsahuje základní přehled stávajících a plánovaných zařízení, ale neuvádí konkrétní projekty zmíněné Arnikou. Navíc chybí podrobná analýza legislativních změn a jejich dopad na složení odpadu a provoz zařízení.

Komentář zpracovatele Posudku:
Z pohledu zpracovatele Posudku vytýkám (viz. výše v textu) použití neaktuálních dat z hlediska produkce odpadů v rámci Moravskoslezského kraje. Ve veřejné části ISOH jsou dostupná pouze data do roku 2021 (včetně), a tato zpracovatel Dokumentace uvádí. Na webu Moravskoslezského kraje jsou však k dispozici i data za roky 2022 a 2023. V Dokumentaci EIA jsou údaje o roku 2022 uvedeny pouze ze zdrojů oznamovatele, nikoli na úrovni Kraje.

Zpracovatel Posudku se i zde odkazuje na komentář ke kapitole B.I.4, ve kterém konstatuje, že na odpady nelze pohlížet jako na homogenní surovinu rovnoměrně distribuovanou (produkovanou) na definovaném území (v našem případě v Moravskoslezském kraji). Pro oznamovatele jsou (k datu zpracování Dokumentace EIA) dostupné pouze odpady ve svozových oblastech, které popisuje tabulka 16 a obrázek 14 na str. 101 Dokumentace EIA. Charakter odpadů z těchto lokalit je oznamovateli znám, a s tímto složení pracuje. Toto je nesporný fakt, který dále determinuje technické řešení zařízení pro nakládání s odpady, které oznamovatel předkládá.

Zpracovatel Posudku se ztotožňuje s tvrzením spolku Arnika, že kritéria materiálové recyklace plněna nejsou, a vzhledem k růstu požadovaného procenta v následujících letech, zřejmě nebudou. Parametry zařízení je ovšem nutné nastavit na reálné složení vstupů, resp. na nejméně příznivé složení vstupů. Oznamovatel (investor záměru) bude povinen plnit limity pro výstupy ze zařízení, a je pouze jeho záležitostí, jak vstupy upraví, aby zajistil požadovaný soulad.

b) Požadavek Arniky: Doplnění přehledu aditiv v plastech, textilu a pneumatikách, které mohou vést ke vzniku POPs, jako jsou PBDD/F, a uvedení jejich účinků na lidské zdraví.

Hodnocení: Dokumentace zmiňuje různé kategorie odpadu obsahující potenciální aditiva, jako jsou plasty, směsné obaly, pneumatiky a textilie, avšak přehled konkrétních aditiv nebyl doplněn. Monitoring PCDD/F je navržen v souladu se Závěry o BAT, přičemž pro emise PCDD/F do ovzduší je plánován pouze jednorázový odběr vzorků, a to bez doložení stability emisí PCDD/F z referenčního zařízení. Monitoring PBDD/F nebyl navržen, přičemž dokumentace argumentuje, že zařízení nebude zpracovávat odpady obsahující významné množství bromovaných zpomalovačů hoření. Tato skutečnost však nebyla doložena žádnými vstupními analýzami či statistikami. Dokumentace obsahuje pouze základní popis účinků PCDD/F a PBDD/F na lidské zdraví, avšak chybí epidemiologické studie a detailní analýzy zdravotních dopadů. Závěr: Připomínka nebyla vypořádána. Nebyl doplněn přehled aditiv, nebyla doložena stabilita emisí PCDD/F, monitoring PBDD/F nebyl navržen, přestože bromované zpomalovače hoření mohou být ve vstupním odpadu přítomny. Chybí také informace o vlivech PBDD/F na lidské zdraví. Pokud nebyla doložena stabilita emisí PCDD/F z referenčního zařízení, považujeme za relevantní požadovat monitoring PBDD/F, neboť podobné procesy vedou ke vzniku obou skupin látek. Navrhujeme doplnit přehled obsahu bromovaných zpomalovačů hoření ve směsném komunálním odpadu na základě peer-reviewed článků z Evropy, pokud neexistuje relevantní odborná literatura v ČR.

Komentář zpracovatele Posudku:
Problematika monitoringu PBDD/F je poměrně složitá, a nalezení optimálního poměru mezi rozsahem měření a získanou informací je téměř nemožné. V návrhu Stanoviska je zapracována podmínka řešící monitoring PBDD/F.

Požadavek na doložení zpomalovačů hoření v odborné literatuře je stejně významný a směrodatný, jako neplnění kritéria pro materiálovou recyklaci odpadů v Moravskoslezském kraji. Zpracovatel Posudku EIA zde znovu uvádí, že komunální odpad je velmi heterogenní vstupní materiál pro jakékoli zařízení, a jednoznačná determinace jeho složení, včetně de facto stopových koncentrací, je praktické nemožné. Záležitost lze řešit vhodným monitoringem na výstupu ze zařízení – řešeno podmínkou v návrhu Stanoviska níže.

c) Požadavek Arniky: Doplnění koncentrací PCDD/F v syngasu z referenčního zařízení nebo z odborné literatury. Hodnocení a závěr: Dokumentace obsahuje pouze obecné informace o technických parametrech syngasu a předpokládané absenci PCDD/F díky technologickému řešení, přičemž odkazuje na předpokládané technologické záruky dodavatele. Chybí však konkrétní protokoly z měření referenčního zařízení nebo odkazy na odbornou literaturu, jak požadovala Arnika.

Komentář zpracovatele Posudku:
Doložení protokolů z referenčního zařízení by situaci významně osvětlilo. Pokud protokoly dostupné nejsou, je nutné se opřít o nastavení legislativy ČR a EU a konstatovat, že odpovědnost za dodržení nastavených limitů nese oznamovatel (investor), který zařízení nebude moci uvést do trvalého provozu, pokud nebude prokázán soulad s požadavky legislativy (BAT/BREF, apod.).

Dokumentace EIA byla zpracována na podkladu basic design zařízení. Bylo by samozřejmě vhodnější pracovat s ověřenými údaji a s podrobně zpracovanými částmi projektové dokumentace, ale tyto nejsou dostupné. Je to opět k tíži (riziku) oznamovatele, jehož povinností je zajistit si u dodavatele technologie takové podmínky, aby bylo zařízení schopné trvalého provozu.

d) Požadavek Arniky: Doplnění informací o koncentracích PFAS na vstupu a výstupu ze zařízení. Hodnocení: Dokumentace uvádí, že PFAS mohou být přítomny v odpadech jako součást běžných spotřebních výrobků (např. voděodolné oděvy, nepřilnavé nádobí). Měření koncentrace PFAS na vstupu však nebylo provedeno ani uvedeno. Technologie zařízení (pyrolýza/zplyňování) je podle dokumentace schopna PFAS rozložit, přičemž se odkazuje na výzkum americké agentury EPA. Konkrétní hodnoty koncentrací na výstupu však nebyly uvedeny. Podle zjištění agentury EPA pyrolýza a zplyňování negarantují úplnou destrukci PFAS, protože účinnost těchto technologií se liší v závislosti na provozních podmínkách. Další výzkum a testování jsou proto nezbytné.

Pokud by zařízení mělo tyto technologie používat, mělo by být zajištěno kontinuální měření emisí a důkladná kontrola vedlejších produktů, aby se předešlo riziku sekundárního znečištění.

Závěr: Připomínka nebyla vypořádána. Dokumentace uznává přítomnost PFAS v odpadech a možnost jejich rozkladu v zařízení, ale chybí konkrétní měření koncentrací PFAS na vstupu a výstupu (např. z referenčního nebo z odborné literatury). Odborné studie ani protokoly z referenčního zařízení nebyly doloženy.

Komentář zpracovatele Posudku:
Zpracovatel Posudku EIA se ztotožňuje s tvrzením, že doložení protokolů z referenčního zařízení by situaci významně osvětlilo a jednoznačně propojilo ukazatel složení vstupů s ukazatelem výstupní koncentrace sledovaných polutantů.

Na základě údajů uvedených v Dokumentaci EIA ale zároveň nelze konstatovat, že toto plněno nebude. Odpovědnost za dodržení nastavených limitů nese oznamovatel (investor), který zařízení nebude moci uvést do trvalého provozu, pokud nebude prokázán soulad s požadavky legislativy (BAT/BREF, apod.) platnými v době uvádění do provozu.

e) Požadavek Arniky: Doplnění informací o účincích PFAS, PCDD/F a PBDD/F na zdraví a epidemiologických studií. Hodnocení: Dokumentace uznává závažné zdravotní dopady PFAS, PCDD/F a PBDD/F, jako jsou negativní vlivy na imunitní, nervový, endokrinní a reprodukční systém, včetně karcinogenity. Kvantitativní odhad průniku POPs do potravního řetězce nebyl doplněn. Dokumentace se zaměřuje pouze na odhad emisí do ovzduší a vlivy na lidské zdraví prostřednictvím inhalace. Dokumentace neobsahuje žádné epidemiologické studie týkající se zařízení podobného typu. Závěr: Připomínka byla nedostatečně vypořádána. Dokumentace obsahuje pouze obecné informace o účincích toxických látek, chybí detailní přehled o zdravotních vlivech, kvantitativní odhad průniku POPs do potravního řetězce a epidemiologické studie z provozu podobných zařízení (zplyňování odpadu). Tyto informace doporučuji požadovat znovu pro důkladné posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Komentář zpracovatele Posudku:
Záležitost je v Posudku komentována. Na výzvu zpracovatele Posudku vydala Ing. Růžičková, autorka hodnocení vlivů na veřejné zdraví, prohlášení k POPs (viz. výše v Posudku).

f) Požadavek Arniky: Podmínky pro použití strusky ve stavebnictví.

Hodnocení: Dokumentace upřesňuje, že výstupním produktem nebude struska, ale vitrifikát – materiál vytvořený tepelnou přeměnou odpadu na sklo. Tento materiál je označován jako nevyluhovatelný, pevný a odolný vůči chemickým a biologickým vlivům. Uvádí se, že vitrifikát může být využit ve stavebnictví například jako zásypový materiál nebo surovina pro výrobu izolační minerální vaty. Chybějí informace o obsahu organických látek ve výluhu a zároveň chybějí informace o obsahu organických i anorganických látek (složení) přímo vitrifikované strusky. Požadujeme doložení certifikace kvality podle konkrétních průmyslových norem a protokoly o kvalitě produktů z referenčních zařízení.

Komentář zpracovatele Posudku:
Zpracovatel Posudku EIA se ztotožňuje s tvrzením, že doložení protokolů z referenčního zařízení by situaci významně osvětlilo. Nakládání s vitrifikátem bude (z pohledu zpracovatele Posudku) pro ekonomiku provozu zařízení klíčové, a to vzhledem k produkovanému množství.

Záležitost je řešena v návrhu Stanoviska EIA.

g) Požadavek Arniky: Doplnění informací o referenčních zařízeních kombinujících zplyňování a výrobu methanolu

Hodnocení: Dokumentace popisuje procesy zplyňování odpadu a výroby methanolu ze syngasu jako běžné průmyslové technologie, avšak tyto procesy jsou uvedeny jako oddělené technologické kroky, nikoli jako integrované zařízení. Dokumentace neobsahuje žádné příklady provozních zařízení, která by kombinovala oba procesy v jednom provozu, ani informace o jejich technických parametrech nebo provozních zkušenostech.

Chybějící informace:

• Referenční zařízení: Dokumentace neuvádí konkrétní provozní zařízení, kde by bylo kombinováno zplyňování odpadu s následnou výrobou methanolu.

• Technologická rizika: Chybí posouzení potenciálních nedostatků a technologických výzev, které mohou nastat při provozu kombinovaných zařízení. Dokumentace zmiňuje funkčnost technologie pouze na teoretické úrovni, bez jakéhokoliv testování či měření.

Požadujeme:

1. Doplnění přehledu referenčních zařízení: Uvést příklady provozních zařízení, která kombinují zplyňování odpadu a výrobu methanolu, včetně technických parametrů a provozních zkušeností.

2. Hodnocení technologických rizik: Doložit potenciální technická rizika a výzvy spojené s provozem těchto zařízení, včetně stabilních emisí, čistoty výstupních produktů a nakládání se zbytky procesu.

3. Podklady a měření: Požadujeme doplnit protokoly z měření nebo odborné studie, které potvrzují reálnou funkčnost této specifické kombinace technologií.

Závěr: Připomínka nebyla vypořádána. Dokumentace popisuje technologii teoreticky, avšak bez konkrétních příkladů provozních zařízení a technických dat. Považujeme za zásadní doplnit informace o existujících zařízeních a podložit jejich funkčnost měřením nebo odbornými studiemi.

Komentář zpracovatele Posudku:
Při přípravě jakékoli inovativní technologie vždy narážíme na „riziko nepoznaného“. Stejně tak je investor záměru (oznamovatel) nositelem rizika, že předmětná inovativní technologie nebude naplňovat očekávání – a teď nutně nemusí jít pouze o ukazatele environmentální, ale také o parametry výkonové, spotřební, apod. Je to oznamovatel (investor záměru), který toto riziko – v tuto chvíli stále jen finanční – podstupuje.

Ze zkušeností s projektovou přípravou jakýchkoli technologických zařízení a celků plyne, že znalostní báze a detail poznání, které jsou na počátku projektu, jsou vždy výrazně menší/omezené oproti stavu, kdy je zahájena realizace projektu (stavba, montáž). Je to dáno podrobností zpracování dokumentace.

K datu zpracování Posudku je k dispozici basic design zařízení: soupis aparátů, základní materiálové a energetické toky, základní layout zařízení (plochy, výšky, apod.). Z těchto podkladů lze vytvořit věrohodný a přezkoumatelný obraz o vnějších projevech zařízení. A je to znovu pouze investor (oznamovatel), kdo rozhoduje o důvěryhodnosti těchto podkladů.

Dokumentace EIA byla zpracována na podkladu basic design zařízení. Bylo by samozřejmě vhodnější pracovat s ověřenými údaji a s podrobně zpracovanými částmi projektové dokumentace, ale tyto nejsou dostupné. Je to opět k tíži (riziku) oznamovatele, jehož povinností je zajistit si u dodavatele technologie takové podmínky, aby bylo zařízení schopné trvalého provozu.

Dokumentace HAZOP, případně SIL (LOPA) bude zpracována jako podklad pro bezpečnostní zprávu, v rámci projektové dokumentace pro povolení záměru (legislativní požadavek zákona o prevenci závažných havárií).

h) Požadavek Arniky: Skladování methanolu

Žádali jsme o doplnění více informací skladování methanolu. Připomínka byla částečně vypořádána. Dokumentace poskytuje podrobnosti o kapacitě, bezpečnostních opatřeních a kontrole emisí. Chybí

však přesné informace o ploše skladu, uspořádání nádrží a havarijním plánu. Doporučuji tyto body požadovat k doplnění.

Komentář zpracovatele Posudku:
Problematice skladování methanolu se věnoval zpracovatel Posudku při koncipování požadavku na přepracování Dokumentace EIA. Z pohledu zpracovatele Posudku EIA je nutno věnovat pozornost zejména následné manipulaci s methanolem a jeho čerpání do dopravních prostředků.

Požadavek na zpracování havarijního plánu není v rámci EIA relevantní, bude řešeno v rámci navazujících správních řízení.

i) Soulad s hierarchií nakládání s odpady a zákonem 541/2020 Sb.

Žádáme doplnění plánu na zvyšování separace bioodpadu, plastů a kovů ještě před přijetím odpadu do zařízení, aby se minimalizovalo množství nerecyklovatelných složek SKO.

Komentář zpracovatele Posudku:
Toto není vůči záměru relevantní. Zpracovatel Posudku v tomto dokumentu na několika místech komentuje, že je nutno odlišit požadavky zákonodárce na separaci a materiálové využití odpadu, a realitu, která nastává denně v provozní praxi. Parametry zařízení je nutno nastavovat vždy na variantu horší.

Z pohledu zpracovatele Posudku je úprava vstupů do zařízení jedním z nejefektivnějších nástrojů, jak celý proces účinně ovlivňovat a přispět k jeho dlouhodobé stabilitě. Zpracovatel Posudku se domnívá, a v návrhu Stanoviska EIA uvádí, že právě optimalizace vstupů (jejich úprava, třídění, apod.) bude klíčovou činností zkušebního provozu zařízení.

j) Certifikace výstupních materiálů Žádáme o certifikaci výstupních materiálů podle platných evropských standardů a doložení jejich bezpečnosti pro další komerční využití. Pokud je vitrifikát určen k využití jako stavební materiál (např. plnivo do betonu), musí být jeho chemické složení a ekotoxicita certifikovány podle příslušných norem, aby se zabránilo jeho použití v nebezpečných podmínkách.

Komentář zpracovatele Posudku:
Jde o požadavek odpovídající legislativě (certifikace výrobků, případně využívání odpadů na povrchu terénu). Dále bez komentáře.

k) Soulad s Green Dealem

V dokumentaci chybí plán na snížení emisí z dopravy při přepravě methanolu a dalších produktů.

Požadujeme doplnění opatření k minimalizaci chemické zátěže z nakládání s vedlejšími produkty (např. POPs, těžké kovy). Tato opatření by měla odpovídat akčnímu plánu pro nulové znečištění podle Green Dealu. Zveřejnění protokolů z měření a monitoringu ve veřejně dostupné databázi. Komunikace s veřejností: Vytvoření mechanismu pravidelného informování o emisích zařízení.

Komentář zpracovatele Posudku:
V rámci Dokumentace EIA byl nastaven základní rámec dopravy. Oznamovatel deklaruje, že dle predikcí by mělo dojít ke snížení počtu nákladních automobilů projíždějících po nejbližších úsecích veřejných komunikací.

Ostatní požadavky se týkají dobrovolného přístupu a otevřené komunikace oznamovatele. Vzhledem k velikosti společnosti SMOLO se jí bude týkat povinnost ESG reportu, což zpracovatel Posudku EIA považuje za dostatečnou publicitu.

Závěr: Vzhledem k tomu, že zařízení bude pracovat s chemickými látkami s vysokým potenciálem environmentálního a zdravotního rizika, považujeme doplnění těchto informací za zásadní pro komplexní hodnocení vlivů na životní prostředí. Vzhledem k tomu, že zařízení může významně ovlivnit environmentální ukazatele, doporučujeme jeho přímé propojení s cíli Evropského zeleného údělu a požadujeme, aby bylo v dokumentaci explicitně uvedeno, jak přispěje k dosažení těchto cílů.

Komentář zpracovatele Posudku:
Oznamovatel záměru v rámci přepracované Dokumentace EIA publikoval nové informace, a lze konstatovat, že na základě stávajícího projekčního zpracování záměru nejsou další informace dostupné.

Záležitost je dále řešena v návrhu Stanoviska EIA.

l) Podle Metodického dokumentu MŽP k povolování zařízení k chemické recyklaci odpadů požadujeme doplnit:

1. Chemické složení výstupních produktů: Uvést chemické složení výstupních produktů, zejména methanolu, vitrifikátu a dalších potenciálně vznikajících vedlejších produktů. Požadujeme uvést konkrétní parametry čistoty a fyzikální vlastnosti výstupních produktů podle příslušných norem a požadavků na kvalitu.

2. Nakládání se zbytky: Přesně popsat nakládání se zbytky z chemické recyklace, včetně kontaminovaných zbytků, těžkých kovů, POPs a dalších nebezpečných látek vznikajících při zpracování odpadu. Dokumentace by měla konkrétně popsat metody bezpečné likvidace těchto produktů a opatření k prevenci sekundárního znečištění.

3. Priorita materiálové recyklace: Jasně deklarovat, že energetické využití odpadu bude druhotnou možností až po vyčerpání materiálové recyklace. Podle zásad cirkulární ekonomiky by mělo být zajištěno maximální třídění SKO před jeho přijetím do zařízení. V dokumentaci chybí plán třídění a materiálové recyklace odpadu, který by měl být povinnou součástí projektu.

4. Monitoring škodlivin: Doplnit pravidelný monitoring klíčových škodlivin, jako jsou PCDD/F, PBDD/F, PFAS a těžké kovy, ve výstupech. Navržený jednorázový monitoring některých emisí není v souladu s doporučeními Metodiky. Požadujeme kontinuální měření a zveřejnění výsledků.

5. Prevence havárií: Uvést podrobnější popis prevence havárií, bezpečnostních opatření a krizového managementu pro případy technologických selhání, výpadků nebo požárů v areálu. Tyto informace by měly zahrnovat havarijní plány, scénáře nejhoršího možného vývoje a návrh kompenzačních opatření.

6. Skladovací kapacity: Doplnit podrobný popis skladovacích kapacit pro methanol a další nebezpečné chemické látky, včetně bezpečnostních opatření proti úniku, požáru a výbuchu. Požadujeme technické detaily skladovacích nádrží, kapacity, zajištění ochranných zón a plochy skladu, včetně jejich souladu s právními normami.

Komentář zpracovatele Posudku:
Oznamovatel záměru v rámci přepracované Dokumentace EIA publikoval nové informace, a lze konstatovat, že na základě stávajícího projekčního zpracování záměru nejsou další informace dostupné.

ad 1: doloženo (bezpečnostní list methanolu).

ad 2: dostupné informace doloženy; dále komentováno v návrhu Stanoviska EIA

ad 3: posuzovaný záměr není primárně zařízením pro energetické využití odpadů; problematika třídění komunálního odpadu není záležitostí oznamovatele, ale producenta tohoto druhu odpadu

ad 4: dále komentováno v návrhu Stanoviska EIA

ad 5: je předmětem navazujících správních řízení; jde o studie HAZOP, studii zabezpečení LOPA, případně o zpracování Dokumentace o ochraně před výbuchem (dle nařízení vlády č. 406/2004 Sb., v platném znění). Tyto dokumenty budou zpracovány v návaznosti na navazující projektovou přípravu a zpřesňování projekčního a technologického řešení.

ad 6: částečně provedeno v přepracované Dokumentaci EIA, částečně bude předmětem navazujících správních řízení; jde o studie HAZOP, studii zabezpečení LOPA, případně o zpracování Dokumentace o ochraně před výbuchem (dle nařízení vlády č. 406/2004 Sb., v platném znění). Tyto dokumenty budou zpracovány v návaznosti na navazující projektovou přípravu a zpřesňování projekčního a technologického řešení.

Arnika – program Toxické látky a odpady
Seifertova 327/85
130 00 Praha 3
www.arnika.org
vyjádření ze dne 17. 2.2025

Předmět: Dodatečné vyjádření k EIA MSK2368 – tisková zpráva

Vážené dámy a pánové, v návaznosti na veřejné projednání záměru "Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování" (MSK2368), které proběhlo 20. ledna 2025, si dovolujeme zaslat tiskovou zprávu organizace Arnika, která reflektuje zásadní otázky vznesené veřejností a odborníky.

Tisková zpráva upozorňuje zejména na:

• Absenci klíčových informací o plánované technologii a jejích skutečných dopadech,

• Možná zdravotní rizika pro obyvatele Horního Benešova a okolních obcí,

• Nedostatečné garance bezpečného provozu a prevence znečištění,

• Obavy z precedentního využití neschválené technologie v rámci ČR.

Vzhledem k významu těchto skutečností žádáme o připojení tohoto dokumentu k podkladům řízení a jeho zohlednění při konečném posouzení vlivů záměru na životní prostředí. Tisková zpráva je dostupná na tomto odkazu: https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/obyvatele horniho-benesova-jako-pokusni-kralici-planovana-zplynovaci-jednotka-vzbuzuje-zasadni otazky a je zároveň připojena v příloze našeho doplněného vyjádření.

<u>Komentář zpracovatele Posudku:</u>
Při přípravě jakékoli inovativní technologie vždy narážíme na „riziko nepoznaného“. Stejně tak je investor záměru (oznamovatel) nositelem rizika, že předmětná inovativní technologie nebude naplňovat očekávání – a teď nutně nemusí jít pouze o ukazatele environmentální, ale také o parametry

výkonové, spotřební, apod. Je to oznamovatel (investor záměru), který toto riziko – v tuto chvíli stále jen finanční – podstupuje.

Ze zkušeností s projektovou přípravou jakýchkoli technologických zařízení a celků plyne, že znalostní báze a detail poznání, které jsou na počátku projektu, jsou vždy výrazně menší/omezené oproti stavu, kdy je zahájena realizace projektu (stavba, montáž). Je to dáno podrobností zpracování dokumentace.

K datu zpracování Posudku je k dispozici basic design zařízení: soupis aparátů, základní materiálové a energetické toky, základní layout zařízení (plochy, výšky, apod.). Z těchto podkladů lze vytvořit věrohodný a přezkoumatelný obraz o vnějších projevech zařízení. A je to znovu pouze investor (oznamovatel), kdo rozhoduje o důvěryhodnosti těchto podkladů.

Je nesporné, že v navazujících stupních projektové dokumentace bude stupeň poznání vyšší. V české legislativě je toto řešeno stanovisky k prokázání souladu před jedním každým navazujícím správním řízením. Jedině tak je garantováno, že to, co bylo v procesu EIA (dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění) posouzeno, je podáno k provedení povolovacího řízení. Tedy změny záměru nejsou, nebo jsou minimální.

Proces EIA není procesem povolovacím. Úspěšné absolvování procesu EIA tedy neznamená, že bude záměr neprodleně realizován – jsou nutná další, povolovací správní řízení, ve kterých budou mimo jiné stanoveny limity, vycházející právě z výstupů posouzení vlivů a také z legislativy platné v době provedení správního řízení.

Hodnocení zdravotních rizik bylo provedeno, a jeho výstup je přiložen k Dokumentaci EIA jako autorizovaný dokument. Garance bezpečného provozu zařízení budou předmětem (mimo jiné) navazujícího řízení v rámci prevence závažných havárií, a to v rámci projektové dokumentace pro povolení záměru. Záležitost nastavení limitů a opatření pro eliminaci environmentálních rizik budou součástí správního řízení pro vydání integrovaného povolení. Zde se bude mimo jiné zkoumat soulad záměru s technologiemi BAT/BREF platnými v době daného správního řízení. V Dokumentaci EIA není zmíněno, že by existovalo riziko, že zařízení požadavky BAT/BREF plnit nemůže, zpracovatel Posudku EIA se s tímto ztotožňuje.

K obavám z využití neschválené technologie zpracovatel Posudku EIA uvádí, že nikde neexistuje „seznam schválených technologií“, resp. že neexistuje „schvalovací úřad pro technologie“. Provoz zařízení je možný na základě vydaných povolení – jaká povolení pro provoz záměru jsou nezbytná, stanovuje platná česká a evropská legislativa.

Zpracovatel Posudku se dále nevyjadřuje k tiskové zprávě, která je přílohou předmětného vyjádření ze 17.2.2025, protože jde o mediální proklamaci a také o ekonomické hodnocení pyrolýzních jednotek, což je mimo rámec procesu EIA.

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje
Na bělidle 7
702 00 Ostrava
Vyjáýdření č.j. KHSMS 74172/2024/BR/HOK ze dne 27.11.2024

Po zhodnocení souladu předložených podkladů s požadavky předpisů v oblasti ochrany veřejného zdraví Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě vydává podle § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. a podle ustanovení § 82 odst. 2 písm. i) zákona č. 258/2000 Sb. toto vyjádření:
Doplněná dokumentace záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“, zpracovaná podle § 8 zákona č. 100/2001 Sb. v rozsahu přílohy č. 4 dostatečným způsobem vyhodnocuje vliv záměru na zdraví lidí a životní prostředí jako přijatelný. Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě závěr dokumentace akceptuje.

Komentář zpracovatele Posudku:
S obsahem sdělení se lze ztotožnit.

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
odbor životního prostředí a zemědělství
28. října 2771/117
702 00 Ostrava
vyjádření č.j. MSK 166275/2024 ze dne 11. prosince 2024

Krajský úřad Moravskoslezského kraje odbor životního prostředí a zemědělství (krajský úřad) jako dotčený správní orgán ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, posoudil předloženou dopracovanou dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“ zpracovanou ve smyslu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, oznamovatel: SMOLO, a. s., IČO: 04086406, se sídlem nám. Svobody 527, 739 61 Třinec a vydává vyjádření z hlediska zájmů chráněných zákony v oblasti životního prostředí ve své kompetenci.

Předmětem záměru je výstavba a provoz nového závodu na využívání směsného komunálního odpadu, ale i jiných druhů odpadů kategorie ostatní. Využívání odpadů bude realizováno prostřednictvím technologie vysokoteplotního zplyňování s plazmovou technologií úpravy vznikajícího syntézního plynu (syngas) s integrovanou katalytickou transformací syngasu na methanol. Projektované maximální množství zpracovaných odpadů v celém zařízení činí 80 000 t/rok, projektovaná kapacita zpracovaných odpadů v jednotce Omni200TM je 72 000 t/rok, přičemž maximální projektované množství vyrobeného methanolu z odpadu je 33 000 t/rok. Zařízení bude umístěno v areálu skládky odpadů v Horním Benešově.

Krajský úřad, z hlediska zájmů v oblasti životního prostředí chráněných v jeho kompetenci dle:

- zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících předpisů,
- zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)

nemá k předložené dopracované dokumentaci záměru připomínky.

Komentář zpracovatele Posudku:
Bez komentáře.

Krajský úřad pouze pro úplnost z hlediska zákona o prevenci závažných havárií upozorňuje, že pokud bude množství umístěných nebezpečných chemických látek nebo chemických směsí v objektu větší než množství uvedené ve sloupci 2 tabulky I a II přílohy č. 1 k zákonu o prevenci závažných havárií, je provozovatel v souladu s § 31 výše uvedeného zákona povinen zpracovat návrh na zařazení

a posouzení rizik závažné havárie a předložit tyto dokumenty krajskému úřadu nejpozději při podání žádosti o vydání jednotného environmentálního stanoviska.

Komentář zpracovatele Posudku:
Jde o připomínku legislativní povinnosti.

Městský úřad Bruntál
odbor životního prostředí
Nádražní 994/20
792 01 Bruntál
vyjádření č.j. MUBR/156073-2024/wal ze dne 17. prosince 2024

VYJÁDŘENÍ odboru životního prostředí, silničního hospodářství a zemědělství
Podáním došlým dne 19. 11. 2024 jste požádali o vyjádření ve smyslu § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) ve znění pozdějších předpisů k posuzování vlivů záměru **„Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“.** Po prostudování předložených podkladů vydává zdejší odbor životního prostředí následující vyjádření:

Odpadové hospodářství
Vyjádření dle ust. § 8 odst.3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů a dle ust. § 126 písm. k) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech – bez připomínek.

Komentář zpracovatele Posudku:
Bez komentáře.

Vodoprávní úřad
Odbor životního prostředí Městského úřadu Bruntál, jako dotčený orgán – vodoprávní úřad věcně příslušný podle § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a jako místně příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, následující vyjádření k doplněné dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“: Vodoprávní úřad nemá připomínky.

Komentář zpracovatele Posudku:
Bez komentáře.

Ochrana přírody
Odbor životního prostředí Městského úřadu Bruntál, jako orgán ochrany přírody věcně příslušný podle § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a jako místně příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, následující vyjádření k doplněné dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“: Dotčený orgán ochrany přírody nemá připomínky. Zájmy chráněné zákonem č. 114/1922 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a jejich dotčení bude komplexně posuzováno v navazujících správních řízeních.

Komentář zpracovatele Posudku:
Bez komentáře.

Ochrana zemědělského půdního fondu
Odbor životního prostředí Městského úřadu Bruntál, jako orgán ochrany zemědělského půdního fondu, věcně příslušný podle § 15 písm. p) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ZPF“) a místně příslušný podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po posouzení předloženého záměru sděluje:
Dle PD bude předmětný záměr realizován na pozemcích, které nejsou podle ust. § 1 odst. 2 a 3 zákona o ochraně ZPF součástí zemědělského půdního fondu, městský úřad není dotčeným orgánem, protože nebudou dotčeny zájmy chráněné zákonem o ochraně ZPF.

Komentář zpracovatele Posudku:
Bez komentáře.

Ochrana ovzduší
Odbor životního prostředí Městského úřadu Bruntál, jako orgán ochrany ovzduší věcně příslušný podle § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a jako místně příslušný orgán ochrany ovzduší podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, následující vyjádření k doplněné dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“: Dotčený orgán ochrany ovzduší nemá připomínky

Komentář zpracovatele Posudku:
Bez komentáře.

Státní správa lesů
Odbor životního prostředí, státní správa lesů, jako věcně příslušný správní úřad podle § 61 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a jako orgán státní správy lesů věcně příslušný podle § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a místně příslušný podle ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů po přezkoumání předloženého záměru: „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování parc. č. 2302/1, 2302/6 “ v k. ú. Horní Benešov, vydává vyjádření podle ust. § 8 odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí - zdejší orgán státní správy lesů nemá připomínek

Komentář zpracovatele Posudku:
Bez komentáře.

Státní správa myslivosti
Odbor životního prostředí, státní správa myslivosti, jako věcně příslušný správní úřad podle § 61 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a jako dotčený orgán státní správy myslivosti podle § 60 a § 67 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, a místně příslušný podle ust. § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů sděluje, že k předloženému záměru nemá připomínek.

Komentář zpracovatele Posudku:
Bez komentáře.

V.2. Vypořádání připomínek z veřejného projednání

Veřejné projednání bylo provedeno dne 20.1.2025 od 15:30 hod. v kongresovém sále víceúčelové haly v Horním Benešově. Krajský úřad zveřejnil informaci po místě a času veřejného projednání ve smyslu § 16 a § 17 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění. Informace o konání veřejného projednání byla rovněž zaslána oznamovateli, dotčeným samosprávným celkům, dotčeným orgánům státní správy, zpracovateli Dokumentace, zpracovateli Posudku a byla také dne 9.1.2025 v 14:28 hod. zveřejněna na internetových stránkách Informačního systému EIA (https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MSK2368?lang=cs).

Na veřejném projednání byla diskutována tato témata:

- přínos realizace záměru obecně a přínos pro záměrem dotčené území

Komentář zpracovatele Posudku:
Ze strany municipalit a veřejnosti (občanů) nebyl záměr v Dokumentaci EIA zcela beze zbytku komentován, protože jeho nezbytnost je ve své podstatě zřejmá: nové nastavení legislativy, které de facto znemožní skládkování komunálního odpadu znamená, že subjekty nakládající s komunálním odpadem musí aplikovat technologie, kterými zajistí jeho využití/zpracování/apod. Občan jako takový je samozřejmě dlouhodobě edukován o nezbytnosti třídění odpadů, o preferování nízkoodpadových re-use obalů, ale realita je mnohde jiná a právě s touto realitou se potýkají společnosti zajišťující svoz a zpracování komunálního odpadu. Záměr jako takový na tuto realitu navazuje.

- vyhodnocení změny ovlivnění kvality ovzduší oproti současnému stavu

Komentář zpracovatele Posudku:
Na veřejném projednání bylo konstatováno, že všechny výpočtové modely jsou koncipovány silně konzervativně. Dílčí výsledky rozptylové studie byly na veřejném projednání dostatečným způsobem diskutovány.

- odvoz výstupů z technologie

Komentář zpracovatele Posudku:
Způsob logistiky výstupů ze zařízení byl na veřejném projednání dostatečným způsobem komentován. Využití methanolu pro chemické syntézy je dle přílohy č. 10 Dokumentace EIA zajištěno u externí společnosti zabývající se chemickou výrobou, což nelze zpochybnit. Deklarovat nyní způsob využití vitrifikátu konkrétním smluvním vztahem (a na to navázat logistické trasy) je prakticky nemožné; vitrifikát není k dispozici pro funkční zkoušky. Na základě laboratorních rozborů (viz. příloha č. 14) lze konstatovat, že jeho použitelnost bude široká a bude záležitostí dalších jednání v rámci přípravy a realizace záměru.

- způsob využití vitrifikátu, uplatnění na trhu

Komentář zpracovatele Posudku:
Deklarovat nyní způsob využití vitrifikátu konkrétním smluvním vztahem je nemožné; vitrifikát není k dispozici pro funkční zkoušky. Na základě laboratorních rozborů (viz. příloha č. 14) lze konstatovat, že jeho použitelnost bude široká.

- nedostatečné zdůvodnění záměru, kapacity záměru

Komentář zpracovatele Posudku:
Z pohledu zpracovatele Posudku je kapacita záměru stanovena vhodně a zřejmě metodou iterace: záměr byl v maximalistické variantě do procesu EIA předložen již před 3 lety, a na základě obdržených připomínek byla kapacita technologie snížena. Dolní hranici kapacity (ekonomické návratnosti) definoval oznamovatel na základě vyhodnocení informací o množství dostupných vstupních surovin. Výsledná kapacita byla taktéž diskutována s licensorem technologie (Omni 200), který poskytuje typizované funkční celky.

Zdůvodnění záměru uvedené v Dokumentaci EIA reflektuje na změnu legislativy na úseku odpadového hospodářství v následující 5-7 letech. Vzhledem ke složitosti nových technologií, k náročnému strojnímu a dílenskému zpracování a v neposlední řadě také s ohledem na správně nastavené financování projektů je logické, že se právnické osoby, působící v oblasti nakládání s odpady, snaží zajistit si možnost nabízet své služby právě předkládáním záměrů, jako je tento posuzovaný.

Z pohledu zpracovatele Posudku je situace jasná: právnické osoby nakládající s odpady vědí, že svou činnost budou muset v následujících letech významně upravit, a proto hledají řešení. Tato řešení jsou různá, protože vycházejí z různé báze znalostí a zkušeností (jak zpracovatel Posudku EIA výše uvádí, komunální odpad je silně heterogenní směs, která se velmi liší obec od obce, město od města). Pro odpad, se kterým nakládá společnost SMOLO byla zvolena (jako nejvhodnější) technologie prezentovaná v předložené Dokumentaci EIA.

- nezahrnutí technologie zpracování plastových odpadů provozované ve Dvorcích u Bruntálu do podkladů

Komentář zpracovatele Posudku:
Z pohledu zpracovatele Posudku je situace jasná: právnické osoby nakládající s odpady vědí, že svou činnost budou muset v následujících letech významně upravit, a proto hledají řešení. Tato řešení jsou různá, protože vycházejí z různé báze znalostí a zkušeností (jak zpracovatel Posudku EIA výše uvádí, komunální odpad je silně heterogenní směs, která se velmi liší obec od obce, město od města). Pro odpad, se kterým nakládá společnost SMOLO byla zvolena (jako nejvhodnější) technologie prezentovaná v předložené Dokumentaci EIA. Na veřejném projednání nebylo blíže specifikováno, jak by měl být záměr ve Dvorcích u Bruntálu zahrnut. Z pohledu vstupů a výstupů do posuzovaného zařízení se nic měnit nebude.

- zapracování referenčního zařízení: toto není v provozu

Komentář zpracovatele Posudku:
Absence provozované technologie (kdekoli na světě) není překážkou. Stav, kdy oznamovatel plánuje realizovat technologii, která dosud není nikde prakticky využívaná, je možný, ale klade na investora vyšší nároky z hlediska garance opatření k zajištění souladu se všemi požadavky legislativy.

- problematika technologie provozu a emisí z ní, především:
    - plánovaného využití komunálního odpadu (heterogenního), kterého součástí je i plast, při jehož zpracování se mohou uvolňovat toxické látky

Komentář zpracovatele Posudku:

Problematika látek uvolňovaných při zpracování plastů byla na veřejném projednání komentována zpracovatelem Dokumentace EIA, a je komentována i v tomto Posudku EIA. Pro odpad (složení), se kterým nakládá společnost SMOLO byla zvolena (jako nejvhodnější) technologie prezentovaná v předložené Dokumentaci EIA – toto nelze objektivně zpochybnit – jde o rozhodnutí oznamovatele, které vychází ze znalostní báze a zkušeností se zpracovávaným odpadem. Stejně tak je odpovědností pouze oznamovatele, zajistit u dodavatele technologie (licensora) takové technické řešení (čištění odplynů, apod.), které odpovídá definovaným BAT/BREF a které umožní uvedení záměru do trvalého provozu a jeho stabilní a ekonomicky efektivní provozování.

- v podkladech nejsou uvedena nejčastěji používaná aditiva, která jsou součástí komunálního odpadu a mohou se z nich při zpracování uvolňovat toxické látky

Komentář zpracovatele Posudku:

Problematika látek uvolňovaných při zpracování např. zpomalovačů hoření, a obdobných látek, byla na veřejném projednání komentována zpracovatelem Dokumentace EIA, a je komentována i v tomto Posudku EIA. Pro odpad (složení), se kterým nakládá společnost SMOLO byla zvolena (jako nejvhodnější) technologie prezentovaná v předložené Dokumentaci EIA – toto nelze objektivně zpochybnit – jde o rozhodnutí oznamovatele, které vychází ze znalostní báze a zkušeností se zpracovávaným odpadem. Stejně tak je odpovědností pouze oznamovatele, zajistit u dodavatele technologie (licensora) takové technické řešení (čištění odplynů, apod.), které odpovídá definovaným BAT/BREF a které umožní uvedení záměru do trvalého provozu a jeho stabilní a ekonomicky efektivní provozování.

- v hodnocení vlivu na veřejné zdraví nejsou zahrnuty POPS a PFAS

Komentář zpracovatele Posudku:

Dopracování posouzení vlivů na obyvatelstvo (zejména s ohlede na PBDD/F) požadoval spolek Arnika v jednom ze svých vyjádření. Zpracovatelka Hodnocení zdravotních rizik na žádost zpracovatele Posudku situaci okomentovala:

PBDD/F mají stejný původ jako PCDD/F, vznikají během spalování (především spalováním bromových zpomalovačů hoření BFS používaných v nábytku, elektronických zařízeních atd.) a vyskytují se jako vedlejší produkty v průmyslových chemikáliích.

Před necelými deseti lety byl panel odborníků pověřen přezkoumáním potenciálního zahrnutí bromovaných analogů těchto kontaminantů do systému. I když výskyt PBDD/F v životním prostředí a potravinách v této době byl již prokázán řadou studií a potvrzena expozice člověka, panel doporučil prozatímně používat analogické hodnoty chlorovaných TEF, aby se vyjádřila toxicita z PBDD/Fs pro hodnocení rizika pro člověka (van den Berg et al., 2013).

Literatura:

Lili Yang at al.: Environmental characteristics and formations of polybrominated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans, Environment International 152(Suppl 1):106450, DOI:10.1016/j.envint.2021

Van den Berg et al. Toxic equivalency factors (TEFs) for PCBs, PCDDs, PCDFs for humans and wildlife. Health Perspect 1998;106:

Z pohledu zpracovatele Posudku EIA je záležitost komentována vyhovujícím způsobem.

- v podkladech nejsou zahrnuty záruky kontroly syntézního plynu

Komentář zpracovatele Posudku:
Údaje využité ke zpracování Dokumentace EIA a dílčích studií byly získány od licensora zařízení (Omni 200). Garance dodržení těchto hodnot je věcí smluvního vztahu mezi oznamovatelem (investorem) a licensorem (dodavatelem technologie).

Na veřejném projednání nebylo uvedeno, k čemu má kontrola syntézního plynu sloužit? Složení syntézního plynu je striktně věcí technologie, a je prakticky nemožné jej omezit jakýmikoli podmínkami – ty mohou ovlivnit vstupy do zařízení, výstupy ze zařízení, ale nikdy ne vnitřní procesy v zařízení, které se vůči vnějšku neprojeví.

- v podkladech nejsou u vitrifikátu uvedeny koncentrace látek v sušině

Komentář zpracovatele Posudku:
Požadavek je vhodným způsobem zapracován do podmínek návrhu Stanoviska (pro projektovou přípravu, pro zkušební provoz) níže.

- technologie není účinná ze 100%

Komentář zpracovatele Posudku:
Na veřejném projednání nebylo blíže komentováno, vůči čemu není dosaženo 100% účinnosti. Technologii lze provozovat pouze v případě splnění požadavků BAT/BREF – toto je povinností oznamovatele (investora).

V rámci průběhu diskuse bylo poukazováno na skutečnost, že žádná obdobná technologie dosud není v provozu, není možnost ověření konkrétních podmínek provozu, konkrétních vlivů na životní prostředí.

Komentář zpracovatele Posudku:
Absence provozované technologie (kdekoli na světě) není překážkou. Stav, kdy oznamovatel plánuje realizovat technologii, která dosud není nikde prakticky využívaná, je možný, ale klade na investora vyšší nároky z hlediska garance opatření k zajištění souladu se všemi požadavky legislativy.

Údaje využité ke zpracování Dokumentace EIA a dílčích studií byly získány od licensora zařízení (Omni 200). Garance dodržení těchto hodnot je věcí smluvního vztahu mezi oznamovatelem (investorem) a licensorem (dodavatelem technologie). Plné provozování záměru je možné pouze při splnění limitů BAT/BREF.

Z diskuse vyplynul požadavek na sledování PFAS na vstupu i výstupu ze zařízení, a to i v syntézním plynu a dále doplnění hodnocení vlivů na veřejné zdraví o POPS a PFAS.

Komentář zpracovatele Posudku:
Požadavek je vhodným způsobem zapracován do podmínek návrhu Stanoviska níže.

VI. Celkové posouzení akceptovatelnosti záměru z hlediska vlivů na životní prostředí

Posuzovaný záměr „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“ je záměrem na pomezí odpadového hospodářství a chemické technologie. Záměr navazuje na stávající skládku provozovanou oznamovatelem, a reflektuje požadavky legislativy v nadcházejícím období, na omezení skládkování komunálního odpadu. Vzhledem k délce přípravy, k finanční náročnosti projektu i k inovativnímu procesnímu řešení je logické, že oznamovatel zahájil přípravu již v současnosti.

S ohledem na charakter záměru, na jeho technologické řešení, a na podrobnost a kvalitu vstupů použitých pro posouzení i výstupů z něj lze konstatovat, že potenciální vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví byly v předložené Dokumentaci EIA (a v přiložených odborných elaborátech) dostatečně odborně a věcně správně popsány.

Na základě provedeného posouzení vlivů na životní prostředí a za předpokladu realizace navržených opatření k ochraně životního prostředí, které vyplývají z procesu posuzování vlivů podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění, budou možné vlivy posuzovaného záměru na životní prostředí akceptovatelné; žádný z hodnocených výstupů nepřekračuje legislativou stanovené limity (pokud jsou stanoveny).

V Dokumentaci EIA byly přiměřeně popsány a vyhodnoceny všechny přímé i nepřímé vlivy na biotu (fauna, flóra, krajina), i na abiotické složky životního prostředí. Uvažované vlivy na imisní situaci byly podrobně popsány v rozptylové studii, hluková situace byla zpracována ve studii hlukové. Syntézou obou dokumentů je pak autorizované posouzení vlivů na veřejné zdraví, které veškeré vnější projevy záměru velmi podrobně komentuje.

Záměr v žádném případě neovlivní kulturní památky, a lze důvodně očekávat, že nebude mít vliv na útvary povrchových i podzemních vod. Vliv na demo-sociální ukazatele lze hodnotit jako nulový. resp. mírně pozitivní.

Vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci a k údajům o vlivech záměru na životní prostředí a veřejné zdraví shromážděných v rámci procesu posuzování vlivů podle zákona č. 100/2001 Sb., je zřejmé, že problematika přeshraničních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je v případě posuzovaného záměru bezpředmětná. Se záměrem nejsou spojeny přeshraniční vlivy na životní prostředí, nebo veřejné zdraví.

Dokumentace byla posouzena dle všech požadavků uvedených v § 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění, v rozsahu přílohy č. 5 tohoto zákona.

Po zvážení všech výše uvedených skutečností konstatuji, že záměr „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“ je možné, za dodržení všech opatření uvedených v návrhu stanoviska, považovat za akceptovatelný.

VII. Návrh Stanoviska

Ostrava: Datum
Číslo jednací:
Spisová značka:
Vyřizuje: Ing. Bohumila Šubrtová
Značka:

Krajský úřad Moravskoslezského kraje jako příslušný úřad podle § 22 zákona **vydává**

S O U H L A S N É Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O

k posouzení vlivů provedení záměru

Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování

na životní prostředí

S následujícími podmínkami:

pro projektovou přípravu

1) Technologickými a organizačními opatřeními zajistit nehromadění vstupních a procesních materiálů v gasifikační technologii.
2) Technologii dimenzovat a navrhnout tak, aby jediným výstupem ze zařízení z tepelného zpracování odpadů byl vitrifikát. Veškeré odpadní produkty z procesu tepelného zpracování odpadu (čištění syngasu, kaly z čištění vod) opětovně zpracovat v zařízení (v technologii).
3) Projekčně zpracovat a během provozu zajistit dostatečně kapacitní a vhodně dimenzovaný náhradní zdroj napájení, který zajistí bezpečné odstavení technologického zařízení.
4) Projekčně zpracovat systém likvidace odplynů (vzdušiny) z dýchaní zásobníků tak, aby nedocházelo k emisi do atmosféry (zajistit vedení odplynů – směsi organických látek, metanolu a dusíku - zpět do technologie).
5) V rámci projektové dokumentace pro povolení záměru navrhnout opatření pro fyzickou ochranu areálu, včetně kamerového dohledu. Nepřetržitý záznam pořizovat z vjezdu do areálu, z místa vsázky vstupní suroviny a z klíčových technologických prvků technologie (mimo jiné zplyňovač, pohyblivý rošt, apod.; tyto záznamy přenášet mimo jiné na velín zařízení). Záznamy archivovat minimálně 3 dny.
6) Projekčně zpracovat a realizovat systém detekce hořlavých par a plynů. Výstupy čidel vhodně propojit s řídícím systémem zařízení.
7) Projekčně zpracovat a realizovat systém měření emisí s přenosem výstupních hodnot do velínu, do řídícího systému a se záznamem minimálně 5 dní (kontinuální měření): NH_3, NO_X, CO, SO_2, HCl, HF, TZL, Hg, TOC.
8) Sklady vstupních materiálů dimenzovat maximálně na 5 dní produkční kapacity zařízení.
9) Záměr projekčně zpracovat tak, aby byla vyloučena kontaminace dešťových vod, akumulovaných a dále využívaných v zařízení a také dešťových vod odtékajících do vodoteče. Jednoznačně definovat způsob nakládání s dešťovou vodou.
10) Záměr projekčně zpracovat tak, aby neprodukoval žádné technologické odpadní vody, které by bylo potřeba vypouštět do recipientu nebo odstraňovat mimo zařízení. Technologické odpadní vody, které nebude možno opětovně využít v procesu, po svém vyčištění/úpravě odstraňovat na odparce instalované v rámci zařízení.

11) V rámci dokumentace pro realizaci stavby zpracovat Havarijní plán stavby a tento projednat s vodoprávním úřadem.
12) Projekčně zpracovat a zahrnout do rozpočtu výsadbu vysoké zeleně na okraji areálu, zejména při jeho jižní části a dále pětiletou péči (údržba, ořez, zálivka).
13) V ploše J/JV od záměru projekčně zpracovat (jako součást projektové dokumentace) lokální biokoridor – prvek 130 v ÚP Horní Benešov – výsadba liniové zeleně v krajině.
14) Barvy fasády objektů budou voleny v matných tónech (pro vhodné začlenění stavby do okolní krajiny).

Pro fázi výstavby záměru

15) Před zahájením realizace stavby (stavebních a montážních prací) zajistit průzkum místa realizace osobou autorizovanou dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění. Zajistit kontrolu staveniště a probíhajících prací touto osobou minimálně 1x za 2 měsíce a o kontrolách vést záznam ve stavebním deníku.
16) Zajistit vhodným způsobem mechanickou očistu kol vozidel opouštějících areál/staveniště (nezpevněné komunikace), aby nedocházelo ke znečišťování veřejných komunikací (silnice II. třídy) a k tvorbě sekundární prašnosti
17) Staveniště v době letních měsíců pravidelně skrápět, aby byla omezena sekundární prašnost
18) Provádět častou kontrolu provozovaných mechanismů a strojů využívaných při stavební činnosti. O kontrolách vést průběžnou evidenci ve stavebním deníku.
19) U míst, kde by mohlo potenciálně dojít k úniku závadných látek (pohonné hmoty, oleje, maziva) umístit dostatečně kapacitní havarijní soupravy a tyto udržovat ve vyhovujícím technickém stavu. Zajistit u všech účastníků výstavby průběžnou znalost havarijního plánu a opatření v něm uvedených.
20) V návaznosti na havarijní plán stavby, kde by mohlo potenciálně dojít k úniku závadných látek (pohonné hmoty, oleje, maziva) umístit dostatečně kapacitní havarijní soupravy a tyto udržovat ve vyhovujícím technickém stavu.

pro fázi provozu záměru

21) V zařízení zpracovávat pouze komunální odpad.
22) Navrhnout a provádět systém monitoringu výstupní vzdušiny:
    - 1x za 3 měsíce v rámci zkušebního provozu, a v případě ustálených podlimitních hodnot s možností prodloužení intervalu na 1x za 6 měsíců (dle podmínek, které budou obsaženy v Integrovaném povolení) pro parametry: kovy a polokovy kromě rtuti (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl, V)
    - semikontinuální odběr PCDD/F a PBDD/F, např. automatický systém pro odběr vzorků dioxinů GT90 Dioxin+, nebo obdobný, s měřením a vyhodnocováním trendů

23) Příjem vstupních surovin realizovat pouze v denní dobu (v čase od 6:00 do 22:00 hod.)
24) Pro minimalizaci fugitivních emisí do ovzduší skladovat vstupní odpady v podzemní jímce pro příjem odpadu, s kapacitou na minimálně 2 dny zpracovatelské kapacity, umístěné v prostoru vstupní haly.
25) Odpad zpracovávat s co nejmenším zdržením. Maximálně využívat systém FIFO.
26) V dostatečném předstihu před zahájením zkušebního provozu (dle stavebního zákona) zpracovat a předložit Krajskému úřadu, odboru životního prostředí, Plán zkušebního provozu, který bude mimo jiné zahrnovat informace o:

- subjektech podílejících se na provádění zkoušek a měření (doložení autorizací, akreditací a podobných osvědčení pro dané činnosti)
- plánovaných termínech měření výstupních parametrů (zejména ovzduší)
- harmonogramu a způsobu provedení odběru vzorků výstupních látek (zejména methanol, vitrifikát) pro jejich analýzu a případně certifikaci
- havarijní připravenosti a seznámení osob účastnících se zkušebního provozu mimo jiné s Havarijním plánem zařízení
- způsobem nakládání s výstupními produkty, které budou klasifikovány jako neshodné (např. nevyhovující složení výstupního methanolu; nevhodné výstupní parametry vitrifikátu, apod.)

Odůvodnění

Odůvodnění vydání souhlasného závazného stanoviska včetně odůvodnění uvedených podmínek:

Příslušný úřad dospěl na základě Dokumentace, Posudku a vyjádření, která byla k Dokumentaci zaslána dotčenými orgány státní správy a územními samosprávnými celky k závěru, že k záměru lze vydat souhlasné závazné stanovisko. Stanoviska spolku Arnika byla vypořádána podmínkami Stanoviska.

Podmínky vycházejí z vyjádření obdržených k Dokumentaci EIA, z obsahu Dokumentace EIA a ze závěrů odborných studií a průzkumů provedených v rámci přípravy Dokumentace EIA autorizovanými osobami, z výstupů veřejného projednání a v menší míře pak z návrhu zpracovatele Posudku.

Rozsah a počet podmínek uvedených ve Stanovisku odpovídá stupni projektové dokumentace a detailu poznání (zpracování), který byl použit pro koncipování odborných studií i samotné Dokumentace EIA – šlo o základní projektové zpracování (basic design), který poskytuje pouze základní přehled o zařízení, a který nebyl podložen protokoly o testech a zkouškách (měření, certifikáty, apod.). Rozsah a počet podmínek uvedených ve Stanovisku odpovídá charakteru záměru – jde o inovativní technologii, která nemá v České republice paralelu.

Značná část podmínek a požadavků na oznamovatele záměru vychází ze složkových zákonů životního prostředí, zejména ze zákona o vodách, zákona o ochraně přírody a krajiny, ze zákona o integrované prevenci, ze zákona o prevenci závažných havárií. Podmínky vyplývající přímo ze zákonných předpisů nejsou v návrhu Stanoviska uvedeny.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Z hlediska velikosti, rozsahu a významnosti vlivů vyplynulo z procesu posuzování vlivů, že veškeré vnější projevy záměru lze hodnotit jako lokální, nepřekračující legislativou stanovené hodnoty.

Jako podklad pro Dokumentaci EIA byly zpracovány odborné průzkumy a studie (hluková a rozptylová studie, biologické hodnocení, autorizované posouzení vlivu na veřejné zdraví, posouzení vlivu na krajinný ráz). V těchto průzkumech bylo vyhodnoceno, že vlivy na kvalitu ovzduší jsou přijatelné a podlimitní, vlivy na akustickou situaci jsou prokazatelně podlimitní, ovlivnění krajiny, krajinného rázu a klimatu je prakticky vyloučeno.

Jako hodnotitelné pro provoz záměru byly určeny vlivy:

- na kvalitu ovzduší: záměr se ve kvalitě ovzduší zaznamenatelně neprojeví (imisní příspěvek bude podlimitní);
- na hlukovou situaci: modelované hladiny akustického tlaku (hluku) budou výrazně podlimitní, a to pro zdroje hluku stacionární, i pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích;
- na biotu: lokalita, kde je realizace a provozování záměru plánováno, byla vyhodnocena jako bioticky aktivní. Z provedených průzkumů vyplývá, že potenciální ovlivnění populací chráněných druhů fauny a flóry bude kompenzovatelné a z pohledu záměru přijatelné; pro záměr byla vydána Výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin, dle zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Technické řešení záměru je pro potřeby posouzení vlivů na životní prostředí v Dokumentaci EIA dostačujícím, ale opravdu krajně minimalistickým způsobem, popsáno. V rámci posuzovaného záměru je navrhována nová technologie zpracování odpadů, která nemá v České republice, resp. v Evropě obdoby. Tomuto faktu odpovídá i rozsah doložených certifikátů, a jen velmi omezené ověřené (verifikované) informace o vnějších výstupech zařízení. Je nesporné, že veškerá tíže garance deklarovaných hodnot a parametrů je na oznamovateli, který je navíc vázán i poměrně zásadní finanční částkou za realizaci záměru. Ošetření této povinnosti vůči licensorovi (dodavateli technologie) je tedy klíčové. Záměr svou koncepcí reaguje na změnu legislativy na úseku odpadového hospodářství, která zakazuje skládkování komunálního odpadu; subjekty nakládající s tímto druhem odpadu proto musí hledat cesty, jak dále odpad zpracovávat, což odpovídá aktuálním trendům v oblasti životního prostředí. Na druhou stranu je logické, že je záměr umisťován právě do zvolené lokality – jde o sousedství stávající provozované skládky odpadů.

Pro objektivizaci hodnocení vlivu záměru na životní prostředí byly provedeny všechny relevantní a běžné průzkumy a studie. Proces EIA proběhl na podkladu projekčně krajně minimalistických podkladů s využitím znalostí a zkušeností investora (jakožto významného subjektu nakládajícího s odpady v rámci Moravskoslezského kraje), což lze považovat za akceptovatelné. Pro vyhodnocení vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí je stávající podrobnost pouze krajně limitně dostatečná.

Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí:

Zvolený rozsah záměru je v daných podmínkách považován za ekonomicky racionální, technologicky realizovatelný a současně po stránce environmentlní za daných podmínek akceptovatelný, bez zásadních negativních dopadů.

V rámci předložené Dokumentace EIA byl záměr předložen invariantně. Změny v kapacitě a vnitřních detailech technologie byly před předložením Dokumentace EIA upraveny.

Celkové hodnocení procesu posuzování vlivů na životní prostředí:

Proces posuzování vlivů předloženého záměru na životní prostředí proběhl po formální i věcné stránce v souladu se zákonem a byly dodrženy všechny zákonem předepsané lhůty. Požadavky zákona při projednávání záměru byly splněny jak ve vztahu k dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům, tak vůči veřejnosti a dotčené veřejnosti.

Veřejné projednání bylo provedeno dne 20.01.2025 od 15:30 hod. v relevantní blízkosti místa plánované realizace záměru.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta:

- Spolek Arnika – program Toxické látky a odpady, ze dne 20.12.2024 a ze dne 17.2.2025
- Krajská Hygienická stanice Moravskoslezského kraje, č.j. KHSMS 74172/2024/BR/HOK ze dne 27.11.2024
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, č.j. MSK 166275/2024 ze dne 11.12.2024
- Městský úřad Bruntál, č.j. MUBR/156076-2024/wal ze dne 17.12.2024

Vypořádání vyjádření k dokumentaci: (*s důrazem na srozumitelné, odůvodněné a přezkoumatelné vypořádání*)

Vypořádání připomínek vzešlých z vyjádření obdržených k Dokumentaci je uvedeno v části V.1 Posudku.

Toto závazné stanovisko je vydáno dle § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jako podklad pro vydání rozhodnutí v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) zákona.

Platnost tohoto závazného stanoviska je 7 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s § 9a odst. 4 zákona.

„otisk úředního razítka“
jméno odpovědného pracovníka

Datum zpracování posudku:	15. dubna 2025
Posudek zpracoval:	Ing. Aleš Hanslík, Ph.D. Vladislava Vančury 424/44 748 01 Hlučín tel: 739 064 455
Podpis zpracovatele posudku:	……..……. Ing. Aleš Hanslík, Ph.D.
Autorizace ke zpracování posudku:	Rozhodnutí o udělení autorizace ke zpracování Dokumentace a Posudku dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění č.j. 58626/ENV/12 ze dne 11.7.2012, prodlouženo Rozhodnutím MZP/2022//710/1754 ze dne 18.05.2022, které nabylo právní moci dne 03.06.2022

Použité zdroje

- Dokumentace zpracovaná v rozsahu přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění, zpracovaná Mgr. Alanem Kašparem a kol. v říjnu 2024
- vlastní průzkum in-situ vč. fotodokumentace a jednání s oznamovatelem (srpen 2024)
-

Elektronické informační zdroje

- www.mapy.cz
- www.mzp.cz
- www.cuzk.cz
- www.voda.gov.cz
- www.geoportal.gov.cz
- http://drusop.nature.cz/portal/
- €17 million EU project supports Zaragoza in becoming a climate-neutral city by 2030 | Smart Cities Marketplace
- OMNI to Support Zaragoza, Spain in Becoming the First “Zero Waste” City | OMNI Conversion Technologies Inc.
-

Přílohy

Příloha č. 1: Skeny vyjádření zaslaných k přepracované Dokumentaci:

Příloha 1.1: Spolek Arnika – program Toxické látky a odpady, ze dne 20.12.2024

Příloha 1.2: Krajská Hygienická stanice Moravskoslezského kraje, č.j. KHSMS 74172/2024/BR/HOK ze dne 27.11. 2024

Příloha 1.3: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, č.j. MSK 166275/2024 ze dne 11.12.2024

Příloha 1.4: Městský úřad Bruntál, č.j. MUBR/156076-2024/wal ze dne 17.12.2024

Příloha 1.5: Spolek Arnika – vyjádření ze dne 17.2.2025

Příloha 1.1: Spolek Arnika – program Toxické látky a odpady, ze dne 20.12.2024

Arnika – program Toxické látky a odpady
Seifertova 327/85
130 00 Praha 3
www.arnika.org
+420 774 406 825
toxik@arnika.org

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Oddělení hodnocení vlivů na životní prostředí a lesního hospodářství
28. října 2771/117
702 00 Ostrava
ISDS: 8x6bxsd

V Praze, 20. 12. 2024

Věc: Připomínky k přepracované dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“

Přepracovaná dokumentace byla zpracována Mgr. Alanem Kašparem a zveřejněna 19. 11. 2024 v informačním systému EIA. Následují naše připomínky, zpočátku je hodnoceno vypořádání připomínek, které jsme zasílali k předchozí verzi dokumentace.

a) Požadavek Arniky: Doplnění přehledu stávajících, plánovaných a uvažovaných zařízení na zpracování odpadu v regionu a uvedení očekávaných změn v legislativě EU a jejich dopadů na složení odpadu.

Hodnocení: Dokumentace zmiňuje některá provozovaná zařízení na zpracování odpadu v Moravskoslezském kraji, jako jsou třídicí linky a skládky komunálního odpadu, včetně kapacit a plánovaných rozšíření. Příkladem je připravovaný projekt společnosti CEVYKO a.s. se zaměřením na zpracování směsného komunálního odpadu s kapacitou 95 000 tun ročně.

Nicméně, zařízení zmíněná Arnikou, která mohou významně ovlivnit úroveň materiálové recyklace komunálních odpadů, v dokumentaci uvedena nejsou. Přitom je v dokumentaci uvedeno, že v roce 2021 byla úroveň materiálové recyklace komunálního odpadu v kraji pouze 47,1 %, přičemž podle zákona č. 541/2020 Sb. by měla být v roce 2025 55 %, v roce 2030 60 % a v roce 2035 65 %.

Vzhledem k tomu, že kapacity uvedených zařízení mohou mít přímý dopad na plnění těchto legislativních cílů, považujeme za zásadní doplnit do dokumentace přehled těchto zařízení s uvedením jejich plánovaných kapacit, zvláště s ohledem na zpracování komunálních odpadů (KO).

Závěr: Připomínka byla částečně vypořádána. Dokumentace obsahuje základní přehled stávajících a plánovaných zařízení, ale neuvádí konkrétní projekty zmíněné Arnikou. Navíc chybí podrobná analýza legislativních změn a jejich dopad na složení odpadu a provoz zařízení.

b) Požadavek Arniky: Doplnění přehledu aditiv v plastech, textilu a pneumatikách, které mohou vést ke vzniku POPs, jako jsou PBDD/F, a uvedení jejich účinků na lidské zdraví.

IČ: 70947805
Datová schránka: 5u4qg2v
Bankovní účet: 2400615687/2010

Hodnocení: Dokumentace zmiňuje různé kategorie odpadu obsahující potenciální aditiva, jako jsou plasty, směsné obaly, pneumatiky a textilie, avšak přehled konkrétních aditiv nebyl doplněn. Monitoring PCDD/F je navržen v souladu se Závěry o BAT, přičemž pro emise PCDD/F do ovzduší je plánován pouze jednorázový odběr vzorků, a to bez doložení stability emisí PCDD/F z referenčního zařízení.

Monitoring PBDD/F nebyl navržen, přičemž dokumentace argumentuje, že zařízení nebude zpracovávat odpady obsahující významné množství bromovaných zpomalovačů hoření. Tato skutečnost však nebyla doložena žádnými vstupními analýzami či statistikami. Dokumentace obsahuje pouze základní popis účinků PCDD/F a PBDD/F na lidské zdraví, avšak chybí epidemiologické studie a detailní analýzy zdravotních dopadů.

Závěr: Připomínka nebyla vypořádána. Nebyl doplněn přehled aditiv, nebyla doložena stabilita emisí PCDD/F, monitoring PBDD/F nebyl navržen, přestože bromované zpomalovače hoření mohou být ve vstupním odpadu přítomny. Chybí také informace o vlivech PBDD/F na lidské zdraví.

Pokud nebyla doložena stabilita emisí PCDD/F z referenčního zařízení, považujeme za relevantní požadovat monitoring PBDD/F, neboť podobné procesy vedou ke vzniku obou skupin látek. Navrhujeme doplnit přehled obsahu bromovaných zpomalovačů hoření ve směsném komunálním odpadu na základě peer-reviewed článků z Evropy, pokud neexistuje relevantní odborná literatura v ČR.

c) Požadavek Arniky: Doplnění koncentrací PCDD/F v syngasu z referenčního zařízení nebo z odborné literatury.

Hodnocení a závěr: Dokumentace obsahuje pouze obecné informace o technických parametrech syngasu a předpokládané absenci PCDD/F díky technologickému řešení, přičemž odkazuje na předpokládané technologické záruky dodavatele. Chybí však konkrétní protokoly z měření referenčního zařízení nebo odkazy na odbornou literaturu, jak požadovala Arnika.

d) Požadavek Arniky: Doplnění informací o koncentracích PFAS na vstupu a výstupu ze zařízení.

Hodnocení: Dokumentace uvádí, že PFAS mohou být přítomny v odpadech jako součást běžných spotřebních výrobků (např. voděodolné oděvy, nepřilnavé nádobí). Měření koncentrace PFAS na vstupu však nebylo provedeno ani uvedeno.

Technologie zařízení (pyrolýza/zplyňování) je podle dokumentace schopna PFAS rozložit, přičemž se odkazuje na výzkum americké agentury EPA. Konkrétní hodnoty koncentrací na výstupu však nebyly uvedeny.

Podle zjištění agentury EPA[1] pyrolýza a zplyňování negarantují úplnou destrukci PFAS, protože účinnost těchto technologií se liší v závislosti na provozních podmínkách. Další výzkum a testování jsou proto nezbytné. Pokud by zařízení mělo tyto technologie používat, mělo by být

[1] https://www.epa.gov/sites/default/files/2021-01/documents/pitt_research_brief_pyrolysis_final_jan_27_2021_508.pdf

IČ: 70947805
Datová schránka: 5u4qg2v
Bankovní účet: 2400615687/2010

zajištěno kontinuální měření emisí a důkladná kontrola vedlejších produktů, aby se předešlo riziku sekundárního znečištění.

Závěr: Připomínka nebyla vypořádána. Dokumentace uznává přítomnost PFAS v odpadech a možnost jejich rozkladu v zařízení, ale chybí konkrétní měření koncentrací PFAS na vstupu a výstupu (např. z referenčního nebo z odborné literatury). Odborné studie ani protokoly z referenčního zařízení nebyly doloženy.

e) Požadavek Arniky: Doplnění informací o účincích PFAS, PCDD/F a PBDD/F na zdraví a epidemiologických studií.

Hodnocení: Dokumentace uznává závažné zdravotní dopady PFAS, PCDD/F a PBDD/F, jako jsou negativní vlivy na imunitní, nervový, endokrinní a reprodukční systém, včetně karcinogenity. Kvantitativní odhad průniku POPs do potravního řetězce nebyl doplněn. Dokumentace se zaměřuje pouze na odhad emisí do ovzduší a vlivy na lidské zdraví prostřednictvím inhalace. Dokumentace neobsahuje žádné epidemiologické studie týkající se zařízení podobného typu.
Závěr: Připomínka byla nedostatečně vypořádána. Dokumentace obsahuje pouze obecné informace o účincích toxických látek, chybí detailní přehled o zdravotních vlivech, kvantitativní odhad průniku POPs do potravního řetězce a epidemiologické studie z provozu podobných zařízení (zplyňování odpadu). Tyto informace doporučuji požadovat znovu pro důkladné posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

f) Požadavek Arniky: Podmínky pro použití strusky ve stavebnictví.

Hodnocení: Dokumentace upřesňuje, že výstupním produktem nebude struska, ale vitrifikát – materiál vytvořený tepelnou přeměnou odpadu na sklo. Tento materiál je označován jako nevyluhovatelný, pevný a odolný vůči chemickým a biologickým vlivům. Uvádí se, že vitrifikát může být využit ve stavebnictví například jako zásypový materiál nebo surovina pro výrobu izolační minerální vaty.
Chybějí informace o obsahu organických látek ve výluhu a zároveň chybějí informace o obsahu organických i anorganických látek (složení) přímo vitrifikované strusky. Požadujeme doložení certifikace kvality podle konkrétních průmyslových norem a protokoly o kvalitě **produktů** z referenčních zařízení.

g) Požadavek Arniky: Doplnění informací o referenčních zařízeních kombinujících zplyňování a výrobu methanolu

Hodnocení: Dokumentace popisuje procesy zplyňování odpadu a výroby methanolu ze syngasu jako běžné průmyslové technologie, avšak tyto procesy jsou uvedeny jako oddělené technologické kroky, nikoli jako integrované zařízení. Dokumentace neobsahuje žádné příklady provozních zařízení, která by kombinovala oba procesy v jednom provozu, ani informace o jejich technických parametrech nebo provozních zkušenostech.

Chybějící informace:

- Referenční zařízení: Dokumentace neuvádí konkrétní provozní zařízení, kde by bylo kombinováno zplyňování odpadu s následnou výrobou methanolu.

IČ: 70947805
Datová schránka: 5u4qg2v
Bankovní účet: 2400615687/2010

- Technologická rizika: Chybí posouzení potenciálních nedostatků a technologických výzev, které mohou nastat při provozu kombinovaných zařízení. Dokumentace zmiňuje funkčnost technologie pouze na teoretické úrovni, bez jakéhokoliv testování či měření.

Požadujeme:

1. Doplnění přehledu referenčních zařízení: Uvést příklady provozních zařízení, která kombinují zplyňování odpadu a výrobu methanolu, včetně technických parametrů a provozních zkušeností.
2. Hodnocení technologických rizik: Doložit potenciální technická rizika a výzvy spojené s provozem těchto zařízení, včetně stabilních emisí, čistoty výstupních produktů a nakládání se zbytky procesu.
3. Podklady a měření: Požadujeme doplnit protokoly z měření nebo odborné studie, které potvrzují reálnou funkčnost této specifické kombinace technologií.

Závěr:
Připomínka nebyla vypořádána. Dokumentace popisuje technologii teoreticky, avšak bez konkrétních příkladů provozních zařízení a technických dat. Považujeme za zásadní doplnit informace o existujících zařízeních a podložit jejich funkčnost měřením nebo odbornými studiemi.

h) Požadavek Arniky: Skladování methanolu

Žádali jsme o doplnění více informací skladování methanolu.

Připomínka byla částečně vypořádána. Dokumentace poskytuje podrobnosti o kapacitě, bezpečnostních opatřeních a kontrole emisí. Chybí však přesné informace o ploše skladu, uspořádání nádrží a havarijním plánu. Doporučuji tyto body požadovat k doplnění.

Další připomínky Arniky:

i) Soulad s hierarchií nakládání s odpady a zákonem 541/2020 Sb.

Žádáme doplnění plánu na zvyšování separace bioodpadu, plastů a kovů ještě před přijetím odpadu do zařízení, aby se minimalizovalo množství nerecyklovatelných složek SKO.

j) Certifikace výstupních materiálů

Žádáme o certifikaci výstupních materiálů podle platných evropských standardů a doložení jejich bezpečnosti pro další komerční využití. Pokud je vitrifikát určen k využití jako stavební materiál (např. plnivo do betonu), musí být jeho chemické složení a ekotoxicita certifikovány podle příslušných norem, aby se zabránilo jeho použití v nebezpečných podmínkách.

k) Soulad s Green Dealem

V dokumentaci chybí plán na snížení emisí z dopravy při přepravě methanolu a dalších produktů.

IČ: 70947805
Datová schránka: 5u4qg2v
Bankovní účet: 2400615687/2010

Požadujeme doplnění opatření k minimalizaci chemické zátěže z nakládání s vedlejšími produkty (např. POPs, těžké kovy). Tato opatření by měla odpovídat akčnímu plánu pro nulové znečištění podle Green Dealu.
Zveřejnění protokolů z měření a monitoringu ve veřejně dostupné databázi. Komunikace s veřejností: Vytvoření mechanismu pravidelného informování o emisích zařízení.

Závěr: Vzhledem k tomu, že zařízení bude pracovat s chemickými látkami s vysokým potenciálem environmentálního a zdravotního rizika, považujeme doplnění těchto informací za zásadní pro komplexní hodnocení vlivů na životní prostředí. Vzhledem k tomu, že zařízení může významně ovlivnit environmentální ukazatele, doporučujeme jeho přímé propojení s cíli Evropského zeleného údělu a požadujeme, aby bylo v dokumentaci explicitně uvedeno, jak přispěje k dosažení těchto cílů.

l) Podle Metodického dokumentu MŽP k povolování zařízení k chemické recyklaci odpadů[2] požadujeme doplnit:

1. Chemické složení výstupních produktů: Uvést chemické složení výstupních produktů, zejména methanolu, vitrifikátu a dalších potenciálně vznikajících vedlejších produktů. Požadujeme uvést konkrétní parametry čistoty a fyzikální vlastnosti výstupních produktů podle příslušných norem a požadavků na kvalitu.
2. Nakládání se zbytky: Přesně popsat nakládání se zbytky z chemické recyklace, včetně kontaminovaných zbytků, těžkých kovů, POPs a dalších nebezpečných látek vznikajících při zpracování odpadu. Dokumentace by měla konkrétně popsat metody bezpečné likvidace těchto produktů a opatření k prevenci sekundárního znečištění.
3. Priorita materiálové recyklace: Jasně deklarovat, že energetické využití odpadu bude druhotnou možností až po vyčerpání materiálové recyklace. Podle zásad cirkulární ekonomiky by mělo být zajištěno maximální třídění SKO před jeho přijetím do zařízení. V dokumentaci chybí plán třídění a materiálové recyklace odpadu, který by měl být povinnou součástí projektu.
4. Monitoring škodlivin: Doplnit pravidelný monitoring klíčových škodlivin, jako jsou PCDD/F, PBDD/F, PFAS a těžké kovy, ve výstupech. Navržený jednorázový monitoring některých emisí není v souladu s doporučeními Metodiky. Požadujeme kontinuální měření a zveřejnění výsledků.
5. Prevence havárií: Uvést podrobnější popis prevence havárií, bezpečnostních opatření a krizového managementu pro případy technologických selhání, výpadků nebo požárů v areálu. Tyto informace by měly zahrnovat havarijní plány, scénáře nejhoršího možného vývoje a návrh kompenzačních opatření.
6. Skladovací kapacity: Doplnit podrobný popis skladovacích kapacit pro methanol a další nebezpečné chemické látky, včetně bezpečnostních opatření proti úniku, požáru a výbuchu. Požadujeme technické detaily skladovacích nádrží, kapacity, zajištění ochranných zón a plochy skladu, včetně jejich souladu s právními normami.

Závěr:

[2] https://ippc.mzp.cz/ippc/ippc.nsf/b8b42dbc0c8637bac125773c0021a91e/8ceacf1159643208c1258a7b005d332f?OpenDocument

IČ: 70947805
Datová schránka: 5u4qg2v
Bankovní účet: 2400615687/2010

Nebyly vypořádány naše připomínky týkající se environmentálních a technologických aspektů zařízení. V jeho provozu mohou **končit odpady**, které by bylo možné **zachovat v oběhu** a, což není v dokumentaci, ani v záměru, dostatečně zohledněno.

Zároveň **není věnována dostatečná pozornost chemickým látkám**, které mohou během činnosti zařízení vznikat. Dokumentace postrádá podrobné informace o jejich možném výskytu, složení a opatřeních pro minimalizaci jejich negativních dopadů na životní prostředí.

Potřeba tohoto zařízení nebyla v dokumentaci dostatečně podložena. Z těchto důvodů považujeme za nezbytné **přepracování dokumentace** s cílem zajistit větší transparentnost, environmentální bezpečnost a soulad se zásadami oběhového hospodářství.

Arnika- program Toxické látky a odpady
Selfertova 327/85, 130 00 Praha 3
GSM: (+420) 774 406 825
email: toxic@arnika.org
www.arnika.org, IČO: 709 478 05

RNDr. Jindřich Petrlík, programový vedoucí programu Toxické látky a odpady spolku Arnika

Ing. Nikola Jelínek, odbornice na toxické látky a odpady

IČ: 70947805
Datová schránka: 5u4qg2v
Bankovní účet: 2400615687/2010

Příloha 1.2: Krajská Hygienická stanice Moravskoslezského kraje, č.j. KHSMS 74172/2024/BR/HOK ze dne 27.11. 2024

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

NA BĚLIDLE 7, 702 00 OSTRAVA

VÁŠ DOPIS ZN.: ŽPZ/28275/2024/Šub
ZE DNE: 19.11.2024

SPIS. ZNAČKA: S-KHSMS 74172/2024/BR/HOK
ČÍSLO JEDNACÍ.: KHSMS 74172/2024/BR/HOK
VYŘIZUJE: Ing. Ondrová
TEL.: 554 774 115
E-MAIL: alena.ondrova@khsova.cz

DATUM: 27.11.2024

Krajský úřad
Moravskoslezský kraj
Odbor životního prostředí a zemědělství
28. října 2771/117
702 00 Ostrava

VYJÁDŘENÍ

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě, jako místně a věcně příslušný správní úřad podle § 82 odst. 1 a odst. 2 písm. i) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb."), jako dotčený správní úřad ve smyslu § 77 odst.1 zákona č. 258 /2000 Sb. a § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb."), posoudila žádost Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 19.11.2024, o vyjádření k doplněné dokumentaci záměru dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Po zhodnocení souladu předložených podkladů s požadavky předpisů v oblasti ochrany veřejného zdraví Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě vydává podle § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. a podle ustanovení § 82 odst. 2 písm. i) zákona č. 258/2000 Sb. toto vyjádření:

Doplněná dokumentace záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování", zpracovaná podle § 8 zákona č. 100/2001 Sb. v rozsahu přílohy č. 4 dostatečným způsobem vyhodnocuje vliv záměru na zdraví lidí a životní prostředí jako přijatelný. Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě závěr dokumentace akceptuje.

Odůvodnění:
Na základě žádosti Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 19.11.2024, o vyjádření k doplněné dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování" dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí posoudila Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě jako dotčený správní úřad soulad předložených podkladů s požadavky předpisů v oblasti ochrany veřejného zdraví.
Oznamovatelem záměru je SMOLO, a. s., nám. Svobody 527, 739 61 Třinec. Dokumentaci oznámení záměru zpracoval Mgr. Alan Kašpar, Za Díly 2248, 755 01 Vsetín, Ing. Vladimír Lollek, E-expert, spol. s r.o., Mrštíkova 883/3, 709 00 Ostrava Mariánské Hory, březen 2024. Součástí dokumentace oznámení je hluková studie a rozptylová studie zpracované Ing. Jiřím Výtiskem, E-expert, spol. s r.o., Mrštíkova 883/3, 709 00 Ostrava Mariánské Hory, a autorizované posouzení vlivů na veřejné zdraví zpracované Ing. Jitkou Růžičkovou, Krokova 31, 360 20 Karlovy Vary.
Předkládaný záměr řeší výstavbu nového závodu na využívání směsného komunálního odpadu, ale i jiných druhů odpadů. Veškeré zpracovávané odpady budou kategorie ostatní odpad. Využívání odpadů bude realizováno prostřednictvím technologie vysokoteplotního zplyňování s plazmovou technologií úpravy syngasu s integrovanou katalytickou transformací syngasu na methanol. Nové zařízení bude umístěno v oblasti skládky odpadu v Horním Benešově, kterou provozuje dceřiná společnost SMOLO HB s.r.o. Předkládaný záměr

IČ: 71009167
ID datové schránky: w8pai4f
web: www.khsova.cz

Úřední hodiny:
pondělí, středa 8:00 – 17:00

HOK 31.4

předpokládá nepřetržitý provoz. Společnost SMOLO a.s. vlastní v katastru obce Horní Benešov areál pro nakládání s odpady. Areál provozuje dceřiná společnost SMOLO HB s.r.o pod názvem „Areál na úpravu, odstraňování a využívání odpadů – Povrchová skládka TPO a TKO Horní Benešov". Činností provozovanou v areálu je zejména skládkování ostatních i nebezpečných odpadů, dále je zde provozováno zařízení „Linka na fyzikálně-chemickou úpravu odpadů SMOLO HB" a zařízení ke sběru a výkupu odpadů „Sklad odpadů pro sběr a výkup". Stavba bude realizována na rekultivovaném území bývalého odkaliště kalů po zpracování polymetalických rud. V současné době představuje vyvolanou dopravu v území provoz skládky odpadů. Po realizaci záměru dojde ke stavu, kdy část odpadů, které jsou v současnosti směřovány na skládku odpadů, bude zpracována v posuzovaném zařízení. Po realizaci záměru dojde z hlediska nákladní automobilové dopravy oproti současnosti k mírnému snížení vyvolané dopravy, z hlediska osobní automobilové dopravy dojde k jejímu navýšení oproti současnosti o cca 20 automobilů. Z hlediska směrovosti dopravy vyvolané provozem záměru lze očekávat, že přibližně 90% návozu přes obchvat Horního Benešova a přibližně 10% přes Leskovec nad Moravicí. Jednotlivé stacionární zdroje hluku budou umístěny uvnitř objektů nebo vně budov a volně v areálu. Stacionárními zdroji znečišťování ovzduší při provozu nového záměru budou komín spalin kotle na zbytkový plyn po procesu syntézy methanolu a kogenerační jednotky na zemní plyn. Rozptylová studie byla zpracována pro základní škodliviny (PM_{10}, $PM_{2,5}$, CO, NO_2, SO_2, kadmium, těžké kovy) a škodliviny doplňkové (HCl, HF, Hg, PCDD/F, TOC, NH_3).

Byl proveden odhad zdravotních rizik, spojených s možnou změnou znečištění ovzduší, danou vlivem plánovaného provozu záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování". Hodnocení zdravotních rizik škodlivin bylo provedeno na základě výstupů rozptylové studie. Z provedeného odhadu zdravotního rizika lze konstatovat, že nové roční imisní příspěvky suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$ po realizaci záměru budou mít zanedbatelný vliv na související zdravotní obtíže a samy nebudou představovat zvýšené zdravotní riziko pro exponované obyvatelstvo. Podle výsledků rozptylové studie bude imisní vliv provozu „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování" zanedbatelný i u všech hodnocených specifických škodlivin. Na základě odhadu zdravotních rizik je možné konstatovat, že pro hodnocené škodliviny v důsledku realizace záměru nelze předpokládat zvýšené riziko zdravotních účinků.

Podkladem pro hodnocení zdravotních rizik hluku byly výsledky hlukové studie, která hodnotí předpokládaný hlukový vliv provozu „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování" u nejbližší zástavby v okolí. Z výsledků vyplývá, že hluk z provozu záměru nezvýší současnou akustickou situaci, nebude představovat zvýšené zdravotní riziko pro obyvatele v okolí a nebude významný ani z hlediska obtěžujících a rušivých účinků. Obslužnou dopravou záměru po veřejných komunikacích nedojde k navýšení expozice hluku a nelze tedy předpokládat u obyvatel nejbližší obytné zástavby zvýšené zdravotní riziko hluku.

Dle předloženého hodnocení zdravotních rizik lze na základě vyhodnocení výstupů rozptylové a akustické studie konstatovat, že změny imisního a hlukového zatížení v posuzované lokalitě, jsou akceptovatelné pro posuzovaný záměr.

Předložené podklady odpovídají požadavkům zákona č. 258/2000 Sb. a souvisejících předpisů a jsou dostatečné pro posouzení záměru orgánem ochrany veřejného zdraví.

RNDr. Iveta Nováková

Digitálně podepsal RNDr. Iveta Nováková
Datum: 2024.11.28 13:32:40 +01'00'

RNDr. Iveta Nováková
vedoucí oddělení hygieny obecné a komunální
Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje
se sídlem v Ostravě

Rozdělovník:
1x adresát DS

HOK 31.4

Příloha 1.3: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, č.j. MSK 166275/2024 ze dne 11.12.2024

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
Odbor životního prostředí a zemědělství
28. října 2771/117, 702 00 Ostrava

Váš dopis zn.:
Ze dne:
Čj.: MSK 166275/2024
Sp. zn.: ŽPZ/28275/2024/Šub
208.1 S10
Vyřizuje: Ing. Bohumila Šubrtová
Telefon: 595 622 533
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 2024-12-11

Vyjádření Krajského úřadu Moravskoslezského kraje odboru životního prostředí a zemědělství, jako dotčeného správního orgánu, k dopracované dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování"

Krajský úřad Moravskoslezského kraje odbor životního prostředí a zemědělství (krajský úřad) jako dotčený správní orgán ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, posoudil předloženou dopracovanou dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování" zpracovanou ve smyslu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, oznamovatel: SMOLO, a. s., IČO: 04086406, se sídlem nám. Svobody 527, 739 61 Třinec a vydává vyjádření z hlediska zájmů chráněných zákony v oblasti životního prostředí ve své kompetenci.

Předmětem záměru je výstavba a provoz nového závodu na využívání směsného komunálního odpadu, ale i jiných druhů odpadů kategorie ostatní. Využívání odpadů bude realizováno prostřednictvím technologie vysokoteplotního zplyňování s plazmovou technologií úpravy vznikajícího syntézního plynu (syngas) s integrovanou katalytickou transformací syngasu na methanol. Projektované maximální množství zpracovaných odpadů v celém zařízení činí 80 000 t/rok, projektovaná kapacita zpracovaných odpadů v jednotce Omni200™ je 72 000 t/rok, přičemž maximální projektované množství vyrobeného methanolu z odpadu je 33 000 t/rok. Zařízení bude umístěno v areálu skládky odpadů v Horním Benešově.

Krajský úřad, z hlediska zájmů v oblasti životního prostředí chráněných v jeho kompetenci dle:
- zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících předpisů,
- zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů,

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: 8x6bxsd Č. účtu: 1650676349/0800

www.msk.cz

Klasifikace informací: Neveřejné

Čj.: MSK 166275/2024 Sp. zn.: ŽPZ/28275/2024/Šub

- zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)

nemá k předložené dopracované dokumentaci záměru připomínky.

Krajský úřad pouze pro úplnost z hlediska zákona o prevenci závažných havárií upozorňuje, že pokud bude množství umístěných nebezpečných chemických látek nebo chemických směsí v objektu větší než množství uvedené ve sloupci 2 tabulky I a II přílohy č. 1 k zákonu o prevenci závažných havárií, je provozovatel v souladu s § 31 výše uvedeného zákona povinen zpracovat návrh na zařazení a posouzení rizik závažné havárie a předložit tyto dokumenty krajskému úřadu nejpozději při podání žádosti o vydání jednotného environmentálního stanoviska.

Výše uvedené požadované informace z hlediska zájmů chráněných příslušnými zákony v oblasti životního prostředí byly vydány na základě dopracované dokumentace o hodnocení vlivů záměru na životní prostředí záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování" zpracované v rozsahu přílohy č. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (Mgr. Alan Kašpar Vsetín, říjen 2024, Ing. V. Lollek, Ostrava, zpracovatelé odborných studií).

Poučení:

Toto vyjádření nenahrazuje koordinované závazné stanovisko, vyjádření dalších dotčených orgánů státní správy ani příslušná povolení dle zvláštních právních předpisů.

Proti tomuto vyjádření nelze podat odvolání.

Elektronický podpis: 17.12.2024
Certifikát autora podpisu:
Jméno: Dana Kučová
Vydal: PostSignum Qualified CA 4
Platnost do: 25.3.2026 10:35 +01:00

Ing. Dana Kučová
vedoucí oddělení
hodnocení vlivů na životní prostředí a lesního hospodářství

Tel.: 595 622 222 IČ: 70890692
Fax: 595 622 126 DIČ: CZ70890692
ID DS: 8x6bxsd Č. účtu: 1650676349/0800
www.msk.cz

Klasifikace informací: Neveřejné

Příloha 1.4: Městský úřad Bruntál, č.j. MUBR/156076-2024/wal ze dne 17.12.2024

BRUNTÁL

MĚSTSKÝ ÚŘAD BRUNTÁL
odbor životního prostředí
Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál

Váš dopis zn.:	MSK 152531/2024
Ze dne:	19.11.2024
Čj:	MUBR/156073-2024/wal
Sp.zn.	OŽP-25488/2024/wal
Vyřizuje:	Ing. Lucie Wágnerová
Email:	Lucie.Wagnerova@mubruntal.cz
Telefon:	554 706 241
Datum:	17.12.2024
Počet příloh:	0
Listů příloh:	0

Krajský úřad
Moravskoslezský kraj
28. října č. p. 2771/117
702 00 Ostrava

VYJÁDŘENÍ odboru životního prostředí

Podáním došlým dne 19. 11. 2024 jste požádali o vyjádření ve smyslu ust. § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) ve znění pozdějších předpisů k posuzování vlivů záměru **„Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“.**
Po prostudování předložených podkladů vydává zdejší odbor životního prostředí následující vyjádření:

1/ Odpadové hospodářství
Vyjádření dle ust. § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů a dle ust. § 126 písm. k) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech – **bez připomínek.**

Ing. Tesolin/kl. 259

2/ Vodoprávní úřad
Odbor životního prostředí Městského úřadu Bruntál, jako dotčený orgán – vodoprávní úřad věcně příslušný podle § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a jako místně příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, následující vyjádření k doplněné dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“: Vodoprávní úřad nemá připomínky.

Ing. Wágnerová/kl. 241

3/ Ochrana přírody
Odbor životního prostředí Městského úřadu Bruntál, jako orgán ochrany přírody věcně příslušný podle § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a jako místně příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, následující vyjádření k doplněné dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování“: Dotčený orgán ochrany přírody nemá připomínky. Zájmy chráněné zákonem č. 114/1922 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a jejich dotčení bude komplexně posuzováno v navazujících správních řízeních.

Mgr. Pazderovákl. 294

Čj: MUBR/156073-2024/wal

4/ Ochrana zemědělského půdního fondu
Odbor životního prostředí Městského úřadu Bruntál, jako orgán ochrany zemědělského půdního fondu, věcně příslušný podle § 15 písm. p) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ZPF") a místně příslušný podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), po posouzení předloženého záměru sděluje:
Dle PD bude předmětný záměr realizován na pozemcích, které nejsou podle ust. § 1 odst. 2 a 3 zákona o ochraně ZPF součástí zemědělského půdního fondu, městský úřad není dotčeným orgánem, protože nebudou dotčeny zájmy chráněné zákonem o ochraně ZPF.

Bc. Jirásková/kl. 274

5/ Ochrana ovzduší
Odbor životního prostředí Městského úřadu Bruntál, jako orgán ochrany ovzduší věcně příslušný podle § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a jako místně příslušný orgán ochrany ovzduší podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, následující vyjádření k doplněné dokumentaci záměru „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování": Dotčený orgán ochrany ovzduší nemá připomínky.

Ing. Kutáčková/kl. 342

6/ Státní správa lesů
Odbor životního prostředí, státní správa lesů, jako věcně příslušný správní úřad podle § 61 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a jako orgán státní správy lesů věcně příšlušný podle § 3 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a místně příslušný podle ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů po přezkoumání předloženého záměru: „Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování parc. č. 2302/1, 2302/6 " v k. ú. Horní Benešov, vydává vyjádření podle ust. § 8 odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí - zdejší orgán státní správy lesů nemá připomínek.

Ing. Vandasová/kl. 273

7/ Státní správa myslivosti
Odbor životního prostředí, státní správa myslivosti, jako věcně příslušný správní úřad podle § 61 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a jako dotčený orgán státní správy myslivosti podle § 60 a § 67 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, a místně příslušný podle ust. § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů sděluje, že k předloženému záměru nemá připomínek.

Ing. Labaj/kl. 378

Mgr. Barbora Pazderová
vedoucí odboru životního prostředí

Digitálně podepsal Mgr. Barbora Pazderová
Datum: 17.12.2024 11:47:23 +01:00

Příloha 1.5: Spolek Arnika – vyjádření ze dne 17.2.22025

Arnika – program Toxické látky a odpady
Seifertova 327/85
130 00 Praha 3
www.arnika.org
+420 774 406 825
toxik@arnika.org

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Oddělení hodnocení vlivů na životní prostředí a lesního hospodářství
28. října 2771/117
702 00 Ostrava
ISDS: 8x6bxsd

V Praze, 17. 2. 2024

Předmět: **Dodatečné vyjádření k EIA MSK2368 – tisková zpráva**

Vážené dámy a pánové,

v návaznosti na veřejné projednání záměru "Zařízení na ekologickou transformaci komunálního a jiného typu odpadu na produkty k následnému materiálovému či energetickému využití na bázi technologie zplyňování" (MSK2368), které proběhlo 20. ledna 2025, si dovolujeme zaslat tiskovou zprávu organizace Arnika, která reflektuje zásadní otázky vznesené veřejností a odborníky.

Tisková zpráva upozorňuje zejména na:

- Absenci klíčových informací o plánované technologii a jejích skutečných dopadech,
- Možná zdravotní rizika pro obyvatele Horního Benešova a okolních obcí,
- Nedostatečné garance bezpečného provozu a prevence znečištění,
- Obavy z precedentního využití neschválené technologie v rámci ČR.

Vzhledem k významu těchto skutečností žádáme o připojení tohoto dokumentu k podkladům řízení a jeho zohlednění při konečném posouzení vlivů záměru na životní prostředí.

Tisková zpráva je dostupná na tomto odkazu: https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/obyvatele-horniho-benesova-jako-pokusni-kralici-planovana-zplynovaci-jednotka-vzbuzuje-zasadni-otazky a je zároveň připojena v příloze našeho doplněného vyjádření.

Arnika- program Toxické látky a odpady
Seifertova 327/85, 130 00 Praha 3
GSM: (+420) 774 406 825
email: toxic@arnika.org
www.arnika.org, IČO: 709 478 05

RNDr. Jindřich Petrlík, programový vedoucí programu Toxické látky a odpady spolku Arnika

Ing. Nikola Jelínek, odbornice na toxické látky a odpady

Přílohy: **Tisková zpráva „Obyvatelé Horního Benešova jako pokusní králíci? Plánovaná zplyňovací jednotka vzbuzuje zásadní otázky“ Arniky ze 6. února 2025.**

IČ: 70947805
Datová schránka: 5u4qg2v
Bankovní účet: 2400615687/2010

Obyvatelé Horního Benešova jako pokusní králíci? Plánovaná zplyňovací jednotka vzbuzuje zásadní otázky

Tisková zpráva k 6. 2. 2025

Veřejné projednání dokumentace o hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA) záměru vybudování zplyňovací jednotky v Horním Benešově, které proběhlo na konci ledna, odhalilo zásadní nejasnosti ohledně technologické proveditelnosti a ekonomické udržitelnosti projektu. Asi největší problém vyplývá z toho, že projekt považuje za referenční zařízení, která buď zkrachovala nebo ještě ani nestojí. Dá se tedy říci, že tento typ zplyňovací jednotky si kanadská firma OMNI Conversion Technologies Inc. chce v Horním Benešově vyzkoušet, protože jinde se jí to zatím nepodařilo".

V rámci procesu EIA požadovala organizace Arnika po investorech již dříve doložení odborných recenzovaných studií, které by prokázaly spolehlivost technologie. Mezi devatenácti předloženými studiemi lze za recenzovanou považovat pouze jedinou. Zbytek jsou akademické práce, dokumenty státních agentur, tiskové zprávy soukromých společností apod. Většina z nich rozhodně neprošla kritickou oponenturou, a navíc se ani nevážou k současnému záměru zplyňování odpadu s dočišťováním syngasu plazmou, ale k záměru plazmového zplyňování komunálního odpadu, který firma Smolo coby investor předkládala původně a potom ho stáhnula. Záměr je také založen na naprosto pochybných referencích – jedním z uváděných zařízení je totiž jednotka Plasco (dnes OMNI CT) v Ottawě, která zkrachovala, a druhým zařízení ve španělské Zaragoze, které zatím nestojí.

"*Pokud odhlédneme od toho, že se investorem dodaná vědecká literatura týká jiné technologie, než se kterou se počítá v současném záměru, neobsahuje ani informace, o které jsme žádali již dříve v průběhu procesu EIA. Není divu – ze zkrachovalé jednotky, stejně jako z takové, která ještě ani nestojí, se tato data dostávají těžko. Nemáme tak šanci se dozvědět, co se v nich děje s látkami typu PFAS či bromovanými nebo chlorovanými dioxiny. Bez kvalitních analýz výstupů zařízení zůstává každé tvrzení investora o bezpečnosti provozu pouze nepodloženým tvrzením. Naše obavy z této technologie nejsou zažehnány, právě naopak*," okomentovala situaci Nikola Jelínek, odbornice na toxické látky z organizace Arnika.

Co říkají vědecké studie?

Z dokumentů předložených investory vyplývá, že technologie plazmového zplyňování odpadů je stále v experimentální fázi a její komerční nasazení naráží na závažné problémy. Recenzovaná studie, která je jejich součástí sice detailně popisuje technologické aspekty plazmového zplyňování, avšak nevěnuje se jeho ekonomické udržitelnosti a provozním rizikům. Přiložené akademické práce dokonce hovoří proti záměrům investorů. Jedna z nich sice analyzuje technickou proveditelnost

zplyňování v komerčním měřítku, ovšem dochází k závěru, že velké projekty stavby těchto zařízení zpravidla závisí na masivních dotacích a často selhávají kvůli vysokým provozním nákladům (což se stalo i v Ottawě). Druhá akademická práce zase ukazuje, že v případě Plasco v Ottawě nebyly dostatečně posouzeny environmentální a zdravotní dopady a rozhodnutí o jeho výstavbě bylo primárně politické.

Zplyňování „za dolar"

Investoři se bohužel blíže nevěnovali například odbornému komentář o jednotce Plasco v Ottawě, který konstatuje, že technické problémy a nerealistická očekávání investorů přispěly k tomu, že projekt nikdy nedosáhl plného komerčního provozu a v roce 2015 zkrachoval. Plasco mělo denně zpracovávat 330 tun odpadu, ale na provoz se mu nepodařilo zajistit financování, přestože firma obdržela investice ve výši 400 milionů dolarů. Poté co zkrachovala, byla nakonec prodána zpět svému zakladateli za symbolický jeden dolar. Dočteme se v ní také, že náklady na čištění syngasu (produkt zplyňování) jsou tak vysoké, že v některých případech došlo ke spalování syngasu přímo bez čištění, čímž se zařízení z hlediska emisí škodlivých látek fakticky přiblížilo klasickým spalovnám.

A podobné problémy postihly i další plazmové zplyňovací jednotky. Například projekt ve Skotsku byl uzavřen v roce 2013 kvůli překračování emisních limitů a technickým problémům, jak tento odborný text.

Horní Benešov jako testovací laboratoř

Plánovaná jednotka v Horním Benešově tedy bude experimentem postaveným na technologii, která dosud nebyla v komerčním měřítku dlouhodobě životaschopná. Její investoři se zaštiťují vědeckou literaturou, která, pokud existuje, často mluví spíše proti záměru, než aby jejich argumenty podporovala. Neexistuje žádná záruka, že zařízení bude fungovat podle očekávání, zatímco otázky na rizika spojená s vysokými provozními náklady, technickými problémy a dopady na životní prostředí zůstávají nezodpovězeny, stejně jako dotazy na data o obsahu chemických látek ve výstupech z referenčních zařízení. Zplyňovací jednotka v Horním Benešově by se proto mohla stát dalším neúspěšným experimentem, jehož náklady ponesou nejen investoři, ale především místní obyvatelé.

"*Investor vyzkoušel stejný trik jako někteří jiní v případech podobných technologií a sází na to, že si nikdo neověří informace o referenčních zařízeních. Když jsme to udělali, zjistili jsme, že nás i Hornobenešovské chce, jak se říká, opít rohlíkem. Pokud ministerstvo záměr odsouhlasí, udělá z obyvatel Horního Benešova pokusné králíky,*" komentoval postup firmy Smolo vedoucí programu Toxické látky a odpady spolku Arnika, RNDr. Jindřich Petrlík. Arnika bude i nadále sledovat vývoj tohoto projektu a požadovat transparentní informace o jeho dopadech na životní prostředí i lidské zdraví.

(Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče,
lubos.pavlovic@arnika.org , +420 606 727 942)

Ověřovací doložka změny datového formátu dokumentu podle § 69a zákona č. 499/2004 Sb.

Změnou datového formátu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy.
Vstupující dokument nebyl podepsán.

Typ vstupního dokumentu:	.PDF
Otisk souboru:	B6B3620530D66EE8FC131C4BB21D6A77C4AA0493F6AEEBECACFFCBE62C1B3876
Použitý algoritmus:	SHA256_SBB 2.16.840.1.101.3.4.2.1

Subjekt, který změnu formátu dokumentu provedl:
Moravskoslezský kraj, 28. října 2771/117, 70200 Ostrava, posta@msk.cz

Datum vyhotovení ověřovací doložky:
23.4.2025

Jméno a příjmení osoby, která změnu formátu dokumentu provedla:
Moravskoslezský kraj